

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

Katedra obecné lingvistiky

Kategorizace vulgarismů a strategie obcházení jejich přímého vyjádření v současné online komunikaci

magisterská diplomová práce

Autor: Bc. Alena Žďárská

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Veselovská, Ph.D.

Olomouc
2018

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem magisterskou diplomovou práci „Kategorizace vulgarismů a strategie obcházení jejich přímého vyjádření v současné online komunikaci“ vypracovala samostatně a uvedla jsem veškerou použitou literaturu a veškeré použité zdroje.

V Olomouci, dne 15. 08. 2018

Podpis

Poděkování

Děkuji Mgr. Kateřině Veselovské, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady, připomínky a komentáře, které přispěly ke tvorbě a konečné podobě této diplomové práce.

Také děkuji Mgr. Vladimíru Matlachovi za jeho čas, ochotu a pomoc při řešení analýzy textových dat.

Velmi děkuji Mgr. Aleně Žďárské, své mamince a svému vzoru, která mě podporovala při studiích a jejíž zásluhou jsem mohla dosáhnout takového vzdělání.

Díky patří i mé sestře Veronice Žďárské, jež mi je oporou, velkou inspirací a příkladem vytrvalosti a odhodlání.

Je tiens également à remercier mon prince Jean-Marie Prival de m'avoir aidée à achever ce mémoire de master avec ses encouragements, ses conseils et son amour.

Závěrem chci poděkovat přispívatelům portálu novinky.cz, kteří obcházejí přímé vyjádření vulgarismů a jejichž komentáře mi poskytly potřebná data ke zpracování.

Abstrakt

Název práce: Kategorizace vulgarismů a strategie obcházení jejich přímého vyjádření v současné online komunikaci

Autor práce: Bc. Alena Žďárská

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Veselovská, Ph.D.

Počet stran a znaků: 70, 116 643

Počet příloh: 3

Abstrakt (minimálně 900 znaků):

Cílem magisterské diplomové práce je vypracovat přehled veškeré dostupné bibliografie napsané na téma vulgarismů a kategorizace vulgarismů do skupin. Kromě toho se práce zaměřuje na proces vulgarizace a devulgarizace, vulgaritu v komunikaci dětí, mládeže a dospělých, vztah funkčnosti a kultivovanosti či příčiny a funkce užívání vulgarismů. Dalším cílem práce je popis strategií obcházení přímého vyjádření vulgarismů v současné online komunikaci, a to na základě analýzy textových dat získaných z komentářů napsaných čtenáři k článkům na českém internetovém zpravodajském portále www.novinky.cz. Tato analýza provedená pomocí nástroje QUITA poskytuje nejen přehledný seznam všech užitých strategií (od těch nejvíce aplikovaných až po ty ojedinělé), ale také zmiňuje nejčastěji používané vulgarismy. Navíc každý způsob nepřímého vyjádření nebo jeho varianty jsou vždy následovány příkladovými větami.

Klíčová slova:

vulgarismus, vulgarita, vulgarizace, devulgarizace, kultura řeči, příčiny, funkce, obcházení, nepřímé vyjádření, kategorizace, online komunikace, internetové diskuzní forum

Abstract

Title: Categorization of Vulgarisms and Strategies for Circumvention of Their Direct Expression in Current Online Communication

Author: Bc. Alena Žďárská

Supervisor: Mgr. Kateřina Veselovská, Ph.D.

Number of pages and characters: 70, 116 643

Number of appendices: 3

Abstract (900 characters):

The aims of this master's thesis are the creation of an overview of complete accessible bibliography written on the topic of vulgarisms, and the categorization of vulgarisms into groups. Furthermore, the thesis focuses on the process of vulgarization and devulgarization, vulgarity in the communication of children, teenagers and adults, the relationship between functionality and refinement, and the causes and functions of using vulgarisms. Another aim of the thesis is the description of strategies for circumvention of their direct expression in current online communication. It is based on the analysis of text data from comments written by readers under articles on the Czech Internet news portal www.novinky.cz. This analysis done with the tool QUITA offers not only a clearly arranged list of all used strategies (from the most applied strategies to the rare ones) but it also shows the most commonly used vulgarisms. Moreover, each strategy of indirect expression or its variants are always followed by example sentences.

Keywords:

Vulgarism, Vulgarity, Vulgarization, Devulgarization, Speech Culture, Causes, Functions, Circumvention, Indirect Expression, Categorization, Online Communication, Internet Discussion forum.

Obsah

1.	Úvod.....	8
1.1.	Téma a cíle	8
1.2.	Typografické konvence	9
1.3.	Vymezení pojmu „vulgarismus“	9
1.4.	Proces vulgarizace a devulgarizace.....	11
1.5.	Přejímání vulgarismů z jiných jazyků.....	14
2.	Vulgarita v komunikaci.....	15
2.1.	Vulgarita u dětí a mládeže.....	15
2.2.	Kultura řeči.....	17
2.3.	Funkce vulgarismů a příčiny jejich užívání	19
3.	Dosavadní teoretické / praktické přístupy k problematice vulgarismů.....	23
3.1.	Články a výzkumy.....	23
3.2.	Knižní publikace a slovníky.....	25
3.2.1.	Kryptadia, příspěvky ke studiu pohlavního života našeho lidu	25
3.2.2.	Šmírbuch	26
3.2.3.	Stručné dějiny nadávek a sprostých slov	28
3.3.	Co nám dosavadní publikace nenabízejí	29
4.	Klasifikace vulgarismů	31
5.	Popis dat.....	33
5.1.	Zpracování dat.....	33
5.2.	Přehled a analýza použitých vulgarismů.....	34
5.2.1.	Podrobněji k použitým vulgarismům.....	36
5.2.2.	Výrazy s kořenem slova „blb“	40
5.3.	Strategie obcházení přímého vyjádření vulgarismů	41
5.3.1.	Tečka.....	42
5.3.2.	Hvězdička	44
5.3.3.	Pomlčka.....	47
5.3.4.	Znak	48
5.3.5.	<i>Zadel</i> či <i>zádel</i>	49
5.3.6.	Mezera.....	50
5.3.7.	Záměna za jiné písmeno.....	51
5.3.8.	Speciální symboly	53
5.3.9.	Jiné strategie.....	54
5.3.10.	Použití více strategií obcházení najednou	57
5.3.11.	Upřesňující dokončení vulgarismu.....	60

5.3.12.	Anglické vulgarismy a od nich odvozené výrazy	63
5.3.13.	Kreativita při obcházení vulgarismů	64
Závěr		68
Literatura a zdroje		69
Příloha		71

1. Úvod

1.1. Téma a cíle

Hlavním tématem práce jsou vulgarismy neboli vulgární či sprostá slova. Všechna tato tři označení používáme dále v práci a jsou volně zaměnitelná. Jedná se o omezenou skupinu silně emotivně zabarvených výrazů vyjadřujících postoj vůči osobě či věci, na kterou odkazují. Doposud vulgarismům jako samostatnému tématu bohužel nebyla věnována po stránce teoretické či vědecké dostatečná pozornost. Cílem této práce je tuto mezeru vyplnit.

V naší práci se nejprve zabýváme posunem vnímání vulgarismů a jejich expresivity, tj. jejich vulgarizací a devulgarizací. Poté se zaměřujeme na vulgarismy v komunikaci, jak v komunikaci dětí, dospívajících a dospělých, tak v souvislosti s otázkou vztahu kultivovanosti řeči a funkčnosti vyjádření. Dále předkládáme kapitola podrobně zkoumající příčiny a funkce užívání sprostých slov a po ní následuje kapitola prezentující přehled veškerých publikací, jež byly k tématu napsány. Nakonec přistupujeme k podrobné klasifikaci sprostých slov do skupin dle jejich významového původu, čímž zakončíme teoretickou část práce.

Praktickou část zahajujeme popisem dat získaných ze současné online komunikace, přesněji řečeno popisem dat shromážděných z komentářů napsaných čtenáři k článkům na českém internetovém zpravodajském portále www.novinky.cz. Nejprve popisujeme zvolený způsob zpracování textových dat. Poté zmiňujeme nejpoužívanější vulgární výrazy a u tří nejfrekventovanějších připojujeme navíc rozbor všech jejich aplikovaných významů. Poté se již zaměřujeme na rozličné strategie obcházení přímého vyjádření daných vulgarismů. Podrobně je prezentujeme od těch nejčastěji užívaných až po ty spíše ojedinělé či speciální případy. Pro lepší ilustraci, každý způsob nepřímého vyjádření a jeho různé obměny vždy opíráme o příklady vět se sesbíraných dat.

Práce si klade za cíl:

- a/ stručné shrnutí veškeré dostupné literatury
- b/ podat co možná nejpřesnější a nejúplnější kategorizaci sprostých slov
- c/ podrobnou deskripci dat

1.2. Typografické konvence

Následující seznam upřesňuje typografické konvence, které jsou v diplomové práci použity:

- a/ tučně jsou v textu vyznačeny důležité pojmy a odkazy na číslované příklady
- b/ kurzívou uvádíme v textu názvy děl a vulgarismy či nadávky
- c/ naopak tučně jsou vulgarismy zvýrazněny v číslovaných příkladech
- d/ podtržení slouží pro zvýraznění jakéhokoliv dílčího dělení v práci

1.3. Vymezení pojmu „vulgarismus“

Podle *Českého etymologického slovníku* znamená slovo **vulgární** něco hrubého či sprostého. Všechna následující slova **vulgárnost**, **vulgarita**, **vulgarizovat**, **vulgarizace**, **vulgarismus** pak pocházejí z lat. „vulgaris,“ (to představuje právě něco hrubého, sprostého, obyčejného), a to je samo dále odvozeno z „vulgus,“ které bychom mohli přeložit jako lid, dav či chátra.¹

Nyní se podrobněji zaměříme na význam pojmu **vulgarismus**. *Encyklopedický slovník češtiny* pod tímto heslem uvádí, že vulgarismy jsou výrazy „vyjadřující negativní a zároveň emotivní postoj mluvčího k člověku či věci, nesoucí expresivní odstín hrubosti či obhroublosti.“² Pokud jde o jejich užití v komunikaci, je ostatními mluvčími „považováno za nevhodné a narušující jazykovou etiketu.“³ V *Oxford Dictionary* je vulgarismus definován jako: „Slovo či výraz, jež je považován za nevkusný, zejména pak ten, který výslovně a útočně odkazuje na sex či tělesné funkce.“⁴ Tato formulace je o něco přesnější v konkretizaci toho, o jaký typ hrubosti se jedná, tudíž o užití slov se sexuální tematikou či tematikou tělesných funkcí. Naopak první definice zdůrazňuje negativní emotivní postoj mluvčího, který je pro vulgarismy

¹ REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. Voznice: Leda, 2001, 725.

² JELÍNEK, Milan, Jarmil Vepřek (2017): VULGARISMUS. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [online]. Copyright © Masarykova univerzita, Brno 2012 [cit. 22.09.2017]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/VULGARISMUS>

³ Ibid.

⁴ “A word or expression that is considered inelegant, especially one that makes explicit and offensive reference to sex or bodily functions.” (překlad autorky); vulgarism | Definition of vulgarism in English by Oxford Dictionaries. *English Dictionary, Thesaurus, & grammar help | Oxford Dictionaries* [online]. Copyright © 2017 Oxford University Press [cit. 22.09.2017]. Dostupné z: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/vulgarism>

typický. Poslední vymezení pojmu, které uvedeme, pochází z *Dictionnaire de français Larousse*: „Lidový výraz, který není povolen při správném užití [jazyka].“⁵ Jinými slovy autoři vulgarismus vylučují z korektního použití jazyka v mezilidské komunikaci, ale nevyjadřují se ani k referenční oblasti výrazu, ani k důvodu či motivaci jeho užití. Poslední definici lze tedy vnímat jako nedostačující z hlediska přesnosti vymezení. Přesto je zajímavé se pozastavit nad spojením „správné užití jazyka“. Lze jej chápat jako odkazování se na užití jazyka za respektování pravidel společenského chování, tj. slušného a zdvořilého vystupování, a tudíž již dříve zmíněnou jazykovou etiketu. Definice francouzského výkladového slovníku klade důraz na to, co je při použití daného vulgárního výrazu porušeno.

V této práci dále budeme definovat **vulgarismus** jako „nevhodný až obhroublý výraz, jenž se týká tabuizované oblasti lidské činnosti a je užit mluvčím s negativně* emotivním postojem za porušení pravidel společenského chování“.

Je nezbytné zmínit, že jsou vulgarismy navíc „pokládány za jeden z prostředků verbální agrese, a to přímé, objevují-li se jako prostředek nadávání, urážení, proklínání apod.“⁶ O příčinách užívání vulgarismů (jako např. uvolnění napětí a pocitu frustrace) budeme mluvit později (viz kapitola 2.3.). Co nás ale zajímá nyní, je právě to, čemu slouží vulgarismus za prostředek: nadávkám, urážkám a klení. Podle *Slovníku spisovného jazyka českého*⁷ je **nadávk** „hrubé, urážlivé pojmenování někoho“, **urážku** slovník chápe jako „výrok, jednání hrubě se dotýkající něčí cti“, tedy snižování kvality dané osoby, a konečně **kletbu** popisuje slovem „zlořečení, prokletí.“

Rozdíl mezi vulgarismem a nadávkou je daný jejich užitím, ať už napsáním nebo vyslovením, s určitým záměrem a vůči určité osobě či skupině. Jinak řečeno vulgarismus napsaný v podchodu metra nikoho přímo neuráží, neproklíná ani nikomu

⁵ „Expression populaire qui n'est pas admise dans le bon usage.“ (překlad autorky) Définitions : vulgarisme - Dictionnaire de français Larousse. *Larousse.fr : encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne* [online]. Copyright © Larousse [cit. 22.09.2017]. Dostupné z: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/vulgarisme/82651?q=vulgarisme#81678>

* Přestože Rejzek uvádí u své definice vulgarismu pouze negativní postoj mluvčího, dodáváme, že v některých případech mohou mít vulgarismy negativní nebo dokonce pozitivní zabarvení (např. ve větě „Je s ním prdel.“).

⁶ Milan Jelínek, Jarmil Vepřek (2017): VULGARISMUS. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [online]. Copyright © Masarykova univerzita, Brno 2012 [cit. 22.09.2017]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/VULGARISMUS>

⁷ HAVRÁNEK, Bohuslav, ed. *Slovník spisovného jazyka českého*. [online]. [cit. 17.11.2017]. Dostupné z: <http://ssjc.ujc.cas.cz/>

nenadáva, ale stále se jedná o sprostý výraz. Na druhou stranu, pokud daným vulgárním slovem otitulujeme nějakou osobu, jedná se o nadávání a urážení dané osoby. Vulgarismus je tedy pouhým prostředkem pro onu nadávku či urážku. A je třeba připomenout, že této expresivity je dosaženo za porušení společenských tabu.

1.4. Proces vulgarizace a devulgarizace

Na otázku, jak vlastně sprostá slova vznikají a zanikají, odpovídá článek Lucie Tvarůžkové a Veroniky Ludvíkové.⁸ Zmiňují v něm **zvukovou nápodobu** a uvádí i několik příkladů: „čurák od zvuku při močení, prdel od zvuků při unikání plynů z těla a kokot vzešel ze zvuků napodobujících kohoutí kokrhání.“⁹ S tímto vysvětlením vzniku souhlasí i Kramulová,¹⁰ která upřesňuje, že např. „v označení pohlavních orgánů se odrážejí zvuky připomínající močení (vzpomínáte si, jak jste batole na nočníku motivovali větou: udělej pěkně ččč; stejně dobře ovšem můžeme slyšet slabiku „pí“, která se odráží i v anglickém slovesu to pee).“¹¹

Tvoření vulgarismů pomocí zvukové nápodoby není však jediný způsob procesu **vulgarizace**. Sprostá slova totiž mohou pocházet ze slov zcela obyčejných, jejich význam je jen v průběhu času posílen. Tedy ze slov dříve běžně používaných a považovaných za zcela běžná, která jsou dnes ale tabuizovaná. Za příklad si může uvést slovo *děvka*, jímž otitulujeme nejčastěji nevěrnou, prodejnou či promiskuitní ženu nebo dokonce i muže falešného jednání. Ale dříve „než byl význam slova posunut, jím byla nazývána obecně dívka nebo služebná. Mnohé dnešní šedesátnice si jistě ještě pamatují, že jim jejich babičky mnohdy v dobrém říkávaly: Ty jsi moje malá děvka.“¹² Dále si jistě všichni s úsměvem vzpomeneme na povinnou četbu knihy *Babička* od Boženy Němcové, jejíž hlavní hrdinka *šukala* po světnici – což neznameno nic jiného než, že popocházela/přecházela z místa na místo. I tento posun má své vysvětlení: „Vulgární výrazy označující kopulační pohyby při souloži bývaly kdysi normálními

⁸ TVARŮŽKOVÁ, Lucie, Veronika LUDVÍKOVÁ. O hubách nevymáchaných. *Týden*. 2004, 31.

⁹ Ibid., 38.

¹⁰ KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTOVÁ. Vulgaristy: užíváme je rádi a stále častěji. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1).

¹¹ Ibid.

¹² SKÁLOVÁ, Anna. Ku*da, pí*a, dě*ka, šu*at, mr*at, pr*el, kráva. Jazykovědec o původu vulgarismů aneb Dnes sprostá nadávka, dříve označení pro ptáka [online]. 2014 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <http://www.prazskypatriot.cz/kuda-pi-deka-suat-mrat-prel-krava-jazykovedec-o-puvodu-vulgarismu-aneb-dnes-sprosta-nadavka-drive-oznaceni-pro-ptaka/>

významovými slovesy, která vyjadřovala kroužení, vrcení a podobné rytmické pohyby, o které dříve v hospodářství nebývala nouze.“¹³

Bavíme-li se o vývoji vulgarismů, musíme zmínit, že proces vulgarizace může probíhat i směrem opačným, zde mluvíme o **devulgarizaci**, zániku či oslabení významu. Vulgarismy mají v jazyce své pevné a nezaměnitelné místo, jsou jeho kořením, a proto by se jimi nemělo plýtvat. V opačném případě si na takové vyjadřování zvykneme a časem ho přestaneme vnímat úplně. „Častým užíváním se původní význam vulgarismu devaluje, což lze dokumentovat na označení *ty vole*. Nadávka ztratila častým označením na síle a stala se běžným označením v rámci vrstevnické skupiny.“¹⁴ Takové výrazy, které pozbydou expresivity, se pak mohou dokonce stát tzv. „parazitními“ slovy (slovními vycpávkami nebo slovní vatou, chcete-li). Mluvčí si již užívání těchto slov neuvědomuje, jde o jakýsi návyk na vulgarizovanou řeč. Používání vulgarismů není nadále vnímáno jako příznakové. S tímto tvrzením souhlasí i psychoterapeut Martin Jára, který dodává, že: „Pokud vulgární výrazy už nemají spojení se silnou emocí, ztrácejí smysl. Jsou to jen značky slov. V jejich užívání vidím spíš riziko, že se slovník zužuje a zjednodušuje.“¹⁵ Vše tedy souvisí s tím, že se tato pepřná slova a řekněme zhrublý jazyk stávají společenskou normou a ztrácí svou psychohygienickou funkci (o funkcích dále viz kapitola 2.3.). Podle doktorky Markéty Pravdové z Ústavu pro jazyk český AV ČR dochází právě k takovému uvolnění společenských norem a posouvá se a často i stírá hranice toho, co je společensky únosné a co je již tabu.¹⁶ Ta také dále odpovídá na otázku, jak je možné, že se něco podobného děje: „Jako první jsme se změnili my sami. Myslíme jinak, jsme otevřenější, více se prosazujeme a méně hlídáme – to všechno se muselo promítnout i do jazyka. Jazyk je až sekundární. Je to obraz ducha, obraz myšlení. Spousta věcí, které jsme se dřív neodvážili ani naznačit, teď bez okolků přímo pojmenováváme.“¹⁷ Můžeme tedy shrnout, že „na vinně“ těchto změn jsme my, samotní mluvčí jazyka, jelikož říkáme

¹³ KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTOVÁ. Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1), 23.

¹⁴ KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTOVÁ. Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1), 23.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ PRAVDOVÁ, Markéta. Nekonenční čeština mladých. In SATURKOVÁ, Jitka, ed. *O češtině*. Praha: Česká televize, 2007. 84.

¹⁷ PRAVDOVÁ, Markéta. In JEDELSKÁ, Eva. Když ministr mluví jako dlaždič. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2013, 19(2), 29.

věci, které se dřív neříkali vůbec nebo se pronášeli v soukromí za zavřenými dveřmi. Tím následně uvolňujeme společenské normy, posouváme hranici tabu, měníme také jazyk a sílu expresivity vulgarismů.

Pokud by si někdo myslel, že tento fenomén oslabení, či úplného vymizení původního vulgárního významu slov v čase je jazykovou novinkou dnešní doby, nemohl by se více mýlit. Podobnou změnou si totiž v minulosti prošlo často za příklad uváděné slovo *sranda*. I když by nás už ani nenapadlo, že by kdy představovalo nebo by snad mohlo mít svůj slovní základ ve sprostém slově. Petr Vybíral, jazykový poradce zpravodajství České televize a autor rubriky „Čeština před kamerou“, uvádí, že dané slovo patří mezi výrazy „jejichž vyslovení ve slušné společnosti by mělo být stále ještě tabu, i když ... už asi není. Málokdo si totiž uvědomuje nebo ví, že *sranda* má vulgární předky. Latinské *cacare* dalo vzniknout *kakare* (česky *kakati*). Staroindické *sáratí* pak už velmi připomíná české *srátí*.“¹⁸ Pomyslný zub času zapracoval i na vulgárním oslovení *haldecká*, které bylo možno slyšet z úst pražských trhovkyň na přelomu století a naší generaci už vůbec nic neříká. „Hrubá nadávka označovala prostitutky nejnižší cenové kategorie, které poskytovaly služby na haldách dřeva na vltavském břehu.“¹⁹

Závěrem považujeme za důležité poznamenat, že užívání vulgarismů a jejich frekvence se mění v závislosti na daném mluvčí či skupině mluvčích – rozhoduje mnoho aspektů, a to jak věk, vzdělání, tak také okolí, v němž se nacházíme (sociální skupiny, města, regiony...) nebo co čteme a jaké pořady sledujeme. Pro každého z nás jsou tedy hranice, které slovo sprosté je a které nikoliv, velmi rozdílné. Obecně určit pomyslný předěl mezi tím, co za vulgarismus ještě lze označit a co již nejde klasifikovat jako vulgární slovo je těžký úkol s nejistým výsledkem. Stručně se k dané problematice vyjádřil prof. Jan Jiráček, vysokoškolský pedagog a odborník na mediální komunikaci: „Jasná dělicí čára mezi vulgarismy a nevulgarismy neexistuje. Je to celá škála slov od těch spisovných přes výrazy mírně hanlivé a hrubší až ke zcela nepřijatelně sprostým.“²⁰ Tudíž je na každém z nás určit si vlastní hranice, které jsou v souladu se

¹⁸ VYBÍRAL, Petr. Čeština před kamerou (73) - A teď srandičky a sračičky. Brut šampaňské. [online]. 2008 [cit. 2017-11-03]. Dostupné z: <https://ihttp://www.ceskatelevize.cz/ct24/nazory/1463124-cestina-pred-kamerou-73-a-ted-srandicky-a-sracicky-brut-sampanskednescz.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=43026>

¹⁹ JEDELSKÁ, Eva. Když ministr mluví jako dlaždič. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2013, 19(2), 31.

²⁰ Ibid.

společenskou normou i vlastním mravním imperativem, který nám zakazuje jistá slova na veřejnosti vypustit z úst.

1.5. Přejímání vulgarismů z jiných jazyků

V rámci klasifikace, kterou provedeme později (viz kapitola 4.) vyčleníme skupinku vulgarismů, která nevznikla procesem vulgarizace, ale v jazyce se vyskytují. Víme, že do našeho jazyka pronikají slova z jiných jazyků a vulgarismy nejsou výjimkou. Taková sprostá slova, lehce srozumitelná a používaná ve více zemích, označuje Nejedlý jako „nadmárodní vulgarismy“ a za příklad uvádí stále více se prosazující anglické slovo „shit“, kterému málokdo v dnešní době nerozumí. „Ty však budou vždy zřejmě obohaceny určitým domácím vkladem: ovlivní je třeba už jen to, že flektivní jazyk má specifické slovotvorné a morfologické prostředky pro signalizaci expresivity (*fakáč*).“²¹ S tímto tvrzením naprosto souhlasíme. Čeština obsahuje mnoho anglicismů, zejména ze sociálních sítí, které jsou dále deklinací či konjugací přetvořeny na česky vyhlížející slova. Stejně se tak tomu děje s přejatými vulgarismy. Za příklad si vezměme právě „fuck“, na jehož základě vznikl již zmíněný „fakáč“, a které je v jazyce dále přítomno ve slovech jako „fakovat/fuckovat“ či „vyfakovat“.

²¹ NEJEDLÝ, Petr. Vulgarismy v lexikálním systému i v komunikaci: Vulgarisms in the Lexical System and in the Communication. *Český jazyk a literatura*. Praha: Fraus, 2016, 66(1), 5-13.

2. Vulgarita v komunikaci

Sprostá slova jsou zahrnuta nejen ve slovní zásobě dospělých, ale i adolescentů a dětí. Těmi nejmladšími v této kapitole začneme. Jak se později dozvíme, viníky vulgárního vyjadřování u dětí a dospívajících jsou často právě rodiče a okolí, které by mělo dodržovat pravidla společenského chování a umět se kultivovaně vyjadřovat. Vede je snad k porušování těchto zásad vyšší efektivnost projevu? Otázce efektivnosti komunikace na základě užívání vulgarismů a také vztahu mezi kultivovaností a funkčností komunikace se budeme věnovat v kapitole 2.2. Závěrem shrneme a popíšeme příčiny a funkce vulgarismů.

2.1. Vulgarita u dětí a mládeže

Děti i náctiletí užívají vulgarismů ve svých mluvních projevech. Ti první ještě zčásti váhavě, snad i s určitým studem, ti druhí zcela přirozeně bez náznaku, že by se jednalo o slova v běžné komunikaci tabuizovaná. Přestože se ani děti, ani dospívající nevyhýbají vulgárním slovům, motivace jejich užívání může být různá.

Co se týče malých dětí, ty „často mluví sprostě proto, že se jim líbí rozruch a pozornost, který výraz vyvolá, jindy jen opakují odposlouchané, aniž by tušily, co to přesně znamená.“²² S tím nelze nesouhlasit, děti se totiž učí hlavně nápodobou. V případě, že se v jeho okolí užívá vulgarismů nadmíru (ne pouze jako ventil emocí), dítě taková expresiva převezme a používá je přirozeně a bezelstně. Naopak pokud si je vědomo, že se jedná o zapovězené slovo, může se zájmem zkoušet, jaká je odezva jeho okolí, nebo se jejich užíváním snažit oponovat např. vrstevníkům. Ale jak by se měl správně zachovat dospělí v případě, že se dítě vyjadřuje vulgárně? To, jak na příliš ostrý dětský jazyk nám objasňuje Miroslav Hudec, zaměstnanec českolipské Pedagogicko-psychologické poradny, a nabízí nám hned několik zásad. Ta první je zcela logická, rodič by měl jasně říci „Dost!“ a doprovodit to rychlým, informativním a stručným vysvětlením se snahou předejít hlubšímu zapamatování vulgarismu, což by mohlo zabránit kultivaci jazyka. Na závěr autor klade důraz na již částečně zmíněné vycištění

²² KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTOVÁ. Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1), 20.

samotné slovní zásoby rodičů.²³ Bohužel odborné rady jsou jedna věc a realita věc druhá.

Psychoanalytik Jiří Kocourek navíc upozorňuje na další možné pochybení ze strany rodičů. Jedná se o pozornost věnovanou vyměšování mezi druhým a čtvrtým rokem života dítěte. „Pokud se v tomto vývojovém období setká s neadekvátními projevy ze strany rodičů a vychovatelů, může se to v dospělosti promítnout tak, jako by dotyčný v této fázi ustrnul.“ Později upřesňuje, že se toto ustrnutí projevuje přílišnou čistotou, šetrností, zdůrazňováním estetična anebo i vulgaritou análního rázu (užívání koprolálií). Tudíž ne každý dospělý, který mluví neslušně, byl ovlivněn pouze vyjadřováním svého okolí. Ať už je tomu jakkoliv, nezvratitelným zůstává fakt, že již děti jsou v určitém kontaktu s peprnými slovy a mohou si je přenášet do staršího věku života.

Motivace užívání vulgarismů u adolescentů je jiná než motivace jejich užívání dětmi. Zde mohou sprostá slova představovat „znak určité příslušnosti ke skupině“²⁴ Stejný důvod pro hrubé vyjadřování však mohou mít i dospělí. Jak jinak bychom si mohli vysvětlit, že muž v práci mezi spolupracovníky sprostými slovy vůbec nešetří, ale v momentě, kdy překročí práh domova, se z něj opět stává slušně se vyjadřující osoba. Jednoduše je součástí skupiny a vykazuje její rysy, zde tedy onu vulgaritu. Ale vraťme se zpět k dospívajícím. Snaha patřit do skupiny je spojena s krizí identity, jež je součástí zdravého psychosociálního vývoje. Dospívající v tomto období hledají odpověď na otázku „kdo jsem“ a často si berou za vzor rodiče, učitele či vrstevníky (za předpokladu, že s nimi sdílí podobné hodnoty). Rostoucí vliv na formování identity mají poslední zmínění, protože v rámci emancipace jedince od rodiny se stávají referenčním rámcem právě oni. Krize by měla být překonána po dvacátém roce života a znamená, že se z náctiletého dítěte stal dospělý jedinec s jasně vymezenými názory, svým místem ve společnosti či ustáleným chováním. Může se ale stát, že i toto kritické období neproběhne úplně bez komplikací, a to pak podle Kramulové může mít dokonce vliv na vulgární mluvu. „Falická a sexuální vulgarita může souviset s tím, že mnozí z nás vývojově „zamrzou“ v období puberty a místo dalšího osobnostního zrání a

²³ HUDEC, Miroslav. Nadávka je hra s nebezpečím. Když se do bytu nastěhují krávy a volové, je třeba zachovat chladnou hlavu. *Mladá fronta dnes*. 1997, 8(11), 2.

²⁴ KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTOVÁ. Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1), 20.

„moudření“ se v chování dávno dospělých osob vyskytují projevy pubertálního vzdoru, touhy ukázat se, lpění na splynutí se skupinou i za cenu potlačení vlastní individuality.“²⁵ Pro shrnutí lze tedy konstatovat, že nesprávný vývoj jedince může mít dopad na jeho pozdější vyjadřování.

Tuto kapitolu zakončíme zmínkou o článku na docela neobvyklé téma týkající titulu knihy pro děti a mládež, který napsala paní Martina Šmekalová v Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy.²⁶ Zabývala se postojem čtenářů různých věkových skupin (děti 4. a 5. ročníků ZŠ, 1. a 2. ročník SŠ, studenti VŠ a učitelé) k užití expresiva „superkráva“ v názvu knihy určené dětem. Respondenti se shodují, jak uvádí autorka v závěru, že považují stále za důležité, aby „dětské knihy působily jako faktor jazykově kultivující. Literatura pro děti a mládež má podle i těch nejmladších čtenářů formativní jazykověpostojovou úlohu a má sehrávat významnou roli v otázkách rozvoje řečové a jazykové kultury.“²⁷ Tento většinový názor je překvapivým zjištěním, přihlédneme-li ke všem změnám v současné komunikaci plně podobných a často i horších slov.

2.2. Kultura řeči

Iva Nebeská na olomoucké konferenci s názvem *Spisovná čeština a jazyková kultura* v roce 1993 přednesla příspěvek zabývající se propojením kultivovanosti a funkčnosti jazyka a potažmo i komunikace. Autorka svůj příspěvek s titulem *Funkčnost a kultivovanost v každodenní komunikaci* uvedla odkazem na Pražskou školu, zejména pak na Mathesia. Ten chápal vztah mezi pojmy **kultivovanost** a **funkčnost** jako docela těsný a závislý – přičemž je ten první jedním z atributů druhého. Jinými slovy, projevovala se u něj snaha, aby mluvčí považovali pouze kultivovaný jazyk za funkční pro úspěšnou komunikaci, a aby se z něj postupně stala závazná jazyková norma. Mluvíme zde tedy o jakémsi posunutí či změně vztahu mezi dvěma již zmíněnými pojmy (funkčností a kultivovaností), ty se totiž od sebe vzdálily. Příčinou je s největší pravděpodobností uvědomění si mluvčích, že funkční charakter plní i komunikace nekultivovaná. Podle Nebeské lingvisty znepokojuje vysoká četnost jak nekultivované, tak i málo kultivované komunikace, která je ale zároveň vnímána jako velmi efektivní.

²⁵ Ibid, 23.

²⁶ ŠMEJKALOVÁ, Martina. Válka proti superkrávám jako název knihy pro mládež?: Válka proti superkrávám (The War against Supercows) as a Title of a Book for Children and Teenagers? *Český jazyk a literatura*. Praha: Fraus, 2016, 67(1).

²⁷ Ibid, 28.

V tuto chvíli se nabízí otázka, jestli v poslední době upadá kultivovanost řeči právě z důvodů funkčnosti. Na tu autorka příspěvku odpověděla: „Domnívám se, že v dnešní běžné komunikaci příliš často převládá zaměřenost na cíl; žádoucí je úspěšnost, efektivnost komunikace. Tomu je podřizován výběr komunikačních prostředků. Jestliže je to funkční, volí mluvčí komunikační prostředky kultivované, jestliže předpokládá, že svého cíle dosáhne prostředky jinými (snáze svého partnera ovlivní, přesvědčí, získá pro nějakou myšlenku), nepocituje zpravidla dost účinný tlak takové komunikační normy, která by ho donutila volit prostředky kultivované.“²⁸

Z výše zmíněného vyplývá, že většina účastníků jazykové komunikace je schopna volně přecházet od užívání kultivovaného jazyka až k projevům nekultivovaným a opačně, dle potřeby, a to s jediným cílem: dosažení komunikačního úspěchu. Lingvistka Milada Hirschová, která na Nebeskou na stejné konferenci navázala svým příspěvkem *Pokleslé vyjadřování – běžná norma spontánních projevů?*, upřesňuje: „(...) jeden a týž člověk je schopen jak kultivované komunikace, tak i vyjadřování zcela chaotického a nekultivovaného, vyznačujícího se mnoha prohřešky nejen proti kultuře řeči, ale i proti dobrému chování.“²⁹ Dokonce popisuje případy, kdy na mluvčího může spisovné a kultivované vyjadřování působit strojeně a taková komunikace je naopak vnímána negativně.

Pojednání nad vztahem mezi funkčností jazyka a kulturou řeči shrnuje Nebeská následující poznámkou, že „v každodenní komunikaci dnes pocítujeme jako komunikační normu především funkčnost jazykového projevu, přičemž kultivovanost není nezbytným atributem funkčnosti.“³⁰ V tom, že funkčnost se s jistotou nerovná kultivovanosti jí dává zapravdu i Hirschová a uzavírá: „pokleslé vyjadřování (...) je zřejmě opravdu normou spontánních mluvených projevů.“³¹

²⁸ NEBESKÁ, Iva. Funkčnost a kultivovanost v každodenní komunikaci. In KOMÁREK, Miroslav, Oldřich ULÍČNÝ a Jana JANČÁKOVÁ. *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993: sborník z olomoucké konference: 23.-27.8.1993*. Praha: Univerzita Karlova, 1995. 99-100.

²⁹ HIRSCHOVÁ, Milada. Pokleslé vyjadřování – běžná norma spontánních projevů?. In KOMÁREK, Miroslav, Oldřich ULÍČNÝ a Jana JANČÁKOVÁ. *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993: sborník z olomoucké konference: 23.-27.8.1993*. Praha: Univerzita Karlova, 1995. 102.

³⁰ NEBESKÁ, Iva. Funkčnost a kultivovanost v každodenní komunikaci. In: KOMÁREK, Miroslav, Oldřich ULÍČNÝ a Jana JANČÁKOVÁ. *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993: sborník z olomoucké konference: 23.-27.8.1993*. Praha: Univerzita Karlova, 1995. 100.

³¹ HIRSCHOVÁ, Milada. Pokleslé vyjadřování – běžná norma spontánních projevů?. In: KOMÁREK, Miroslav, Oldřich ULÍČNÝ a Jana JANČÁKOVÁ. *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993: sborník z olomoucké konference: 23.-27.8.1993*. Praha: Univerzita Karlova, 1995. 103.

2.3. Funkce vulgarismů a příčiny jejich užívání

Důvody, které uživatele nutí uchýlit se k použití vulgarismů jdou ruku v ruce s jejich funkcí. K vyslovení sprostého slova dochází z určitého důvodu (příčiny) ve snaze docílit jistého záměru (funkce), ať již vědomě či nikoliv. Tato kapitola podrobně zkoumá vztah mezi funkcí a příčinou vulgárního vyjadřování.

Provázanost příčiny a funkce užívání sprostých slov popsal psycholog Zbyněk Vybíral, ve své knize *Psychologie komunikace* následovně: „Vulgárními slovy uvolňujeme napětí a pocity frustrace, zklamání, zlobu (něco se nám nepodařilo, něco jsme pokazili, něco pokazil někdo jiný) – podobně jako výkřikem. Nadávka je emočně intenzivní slovo. (...) Vulgárními slovy můžeme chtít zastrašit, dodat sami sobě odvahy (užívat si pocitu převahy), identifikovat a předvádět sami sebe jako člena sociální skupiny či vrstvy (patřím mezi „ostré hochy“); vulgárně mluví i někteří lidé ve strachu či úzkosti. Nadávky jsou používány k potupení důstojnosti dotyčného k degradaci (zbavení hodnosti, vážnosti).“³² Jak vidíme, Vybíral volně přechází mezi vyjmenováváním důvodů (zde frustrace, zklamání, strach atd...) a funkcí vysloveného vulgarismu (zmnínil například užití sprostého slova za účelem zastrašování, začleňování či degradace).

Franč a Hassairi ve vyhodnocovací části svého výzkumu uvedli, že vulgarismy slouží k vyjádření agrese, dominance nebo ochraně „vlastního teritoria“. Dále také několikrát zmínili, že vulgární výrazy mohou dle jejich názoru pomoci, pokud jedinec pociťuje určitou frustraci a využije daných slov jako „emočního ventilu“ či šrapnelu.³³ Všechny tyto negativní podněty vyvolávají potřebu uchýlit se k hrubému vyjadřování. Již v roce 2004 psycholog Zbyněk Vybíral sestavil pro český týdeník Týden propracovanější přehled nejčastějších důvodů, proč lidé cítí nutkání klít – ať už je to z vědomého podnětu, či zcela nevědomky. Autor v úvodu poukazuje na to, že člověk užívající sprostých slov "prozrazuje sám na sebe, že má momentálně nějaký problém, nějaký konflikt sám v sobě." Tím myslí právě ty příčiny tabuizovaného vyjadřování.

³² VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. 252-253.

³³ FRANČ, Vojtěch, Munír HASSAIRI. Výzkum na téma vulgarismy v ČR [online]. 2009 [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2009/10/vyzkum-na-tema-vulgarismy-v-cr.html>

Devět důvodů pro sprostá slova, nadávky a klení

1. Uvolnění napětí a pocitu frustrace. Ventiluje zklamání, zlobu, naštvání, podráždění; v psychologii se mluví o "odčerpání agrese". Je to podobné jako s výkřikem. Křičení je zvukově intenzivnější výdej energie, nadávka naopak obsahově. Lidé většinou při nadávání zvyšují hlas, čímž vlastně zdvojnásobují intenzitu.
2. Povzbuzení, dodání sil. Lidé získávají pocit, že jsou silnější. Když si někdo říká Nemám na to, pak jednoduše zvyšuje pravděpodobnost, že na "to" opravdu nebude mít. Když si někdo říká Mám na to, je to už jiné. A když se hecuje stylem „já na to, kurva, mám“, cítí zintenzivnění vnitřního povzbuzování.
3. Snaha o začlenění. Chce-li být někdo přijat za člena party, kde se běžně říká píča, mrdat nebo přechcat (někoho), pak tak pravděpodobně začne mluvit. Sprosté slovo může sloužit jako odznak nebo jiný symbol skupinové příslušnosti. V takových případech se dokonce vyprazdňuje sémantika nadávky: přátelé si říkají vole, ale také čuráku apod.
4. Úzkost a strach. Člověk, kterému někdo nažene strach, někdy vykřikuje „co mi to, kurva, chcete udělat, vy čuráci...“ Jako by vulgární slova byla posledními zoufalými pokusy zastrašit útočníky; nebo může jít také o posílení sebevědomí (ještě alespoň na chvíli) v případě nouze a ohrožení.
5. Snaha potupit. Když členové party opakují outsiderovi „Jsi úplný hovno“, podvědomě se snaží, aby jejich hodnocení vzal za své. Často vidíme "vytváření otroků" zbavených jakékoli sebeúcty. Nejúčinnější, zdá se, je tupení adresáta tím, že haním jeho nejbližší.
6. Postrášení, boj proti protivníkovi. Harašení slovy připomíná zběsilou gestikulaci, jež má nahnat strach.
7. Snaha o odlišení. Lidé často používají vulgarismy, aby se odlišili od "slušňáků", chtějí působit drsněji.
8. Snaha být módní. Některá slova "frčí" a patří k tomu být "cool". Jistý segment vulgarity je zpravidla "módní", respektive běžný a normální, zejména u dospívajících.
9. Z nápodoby. Infekce mluvou doma (to, co dítě slyší v domácnosti: rodiče mezi sebou, starší sourozenci, je bezpochyby ještě mocnější než to, co slyší kolem sebe ve školce a ve škole. I tam se však mohou "zkazit" úplně slušně a zdvořile vychovávané děti.³⁴

Výše jsme uvedli Vybíralovo dělení příčin užití vulgarismů do devíti různých bodů. Od těch se teď můžeme dostat k „z nich vyplývajícím funkcím“, které nazveme: **psychohygienickou, podněcovací a sociální.** Nejdříve byla zmíněna snaha zbavit se zklamání, zloby, naštvání, podráždění a uvolnit tak pocit agrese. Sem bychom mohli zařadit i Vybíralův čtvrtý bod, tedy úzkost a strach jako další negativní emoce, od kterých se chceme oprostít nebo je skrýt prostřednictvím vulgarismů. Této funkci se obecně říká **psychohygienická.** Ale Franč s Hassairim tuto funkci popisují jako homeostatickou, sloužící podle nich k rovnováze a relaxaci organismu, odklonění

³⁴ VYBÍRAL, Zbyněk. Devět důvodů pro sprostá slova, nadávky a klení. *Týden.* 2004, 31, 39.

agresivního impulzu a značnou měrou k snížení celkového násilí ve společnosti. V tomto ohledu přišel se zajímavým pohledem psychoanalytik Jiří Kocourek: „Národy, které delší dobu žijí v míru bez výraznějších konfliktů, nemají prostor, v němž by se mohla agresivita uvolňovat bojem. Nárůst určitého drsnějšího, agresivnějšího chování v situacích běžného života i nárůst slovní vulgarity vnímám do určité míry i jako odraz této společnosti.“³⁵ Kocourek zde tedy předkládá myšlenku, že člověk potřebuje ventil pro vypuštění emocí a pokud ventil nepřijde v podobě válečného konfliktu, tak nám „přijdou na pomoc“ právě vulgarismy.

Stejně tak jako máme v životě negativní emoce, nacházejí se tu i ty pozitivní, k jejichž navození taktéž můžeme využít sprostého slova. Vyslovíme-li ho (např. při dodávání si sil, odvahy či povzbuzování sebe nebo někoho dalšího), jistě si uvědomíme jeho sílu, pozitivní náboj, tu energii, která se v nás najednou jeho následkem zmobilizuje. Až do takové míry nás může vyřčení anebo vyslechnutí daných slov vyburcovat – označme tuto funkci jako **podněcovací**. Vulgarismy nás podněcují nejen k lepším výkonům a pocitům, ale také naopak – když jsou k nám proneseny jinou osobou, mají schopnost nás ponížít, snižují naši hodnotu v našich očích i v očích ostatních. Útok může být mířen přímo na nás, ale i na lidi a věci nám drahé. V pátém a šestém bodě jsou zmíněny právě snahy potupit či postrašit protivníka a ukázat své dominantní postavení. Abychom to shrnuli, sprostá slova mohou jak podněcovat k lepším výkonům a náladě, tak i ponížít k pocitům méněcennosti a podrobení.

Dále se zmíníme o třetím a sedmém bodě ze seznamu příčin užívání vulgarismů z daného seznamu. Zde vulgarismus představuje řekněme „sociálního ukazatele“: jestli mluvíš sprostě, patříš do party, pokud ne, nejsi v ní. V prezentovaném případě je našim cílem do skupiny patřit a v důsledku toho používáme ve vyjadřování velmi často vulgární slova. Ta se stala určitým průkazem umožňujícím začlenění do skupiny. Může ale nastat situace, kdy se naopak chceme odlišit, distancovat od určité skupiny či společnosti. Toho pak nejlépe docílíme sprostou mluvou, jež není slušným a eticky se chovajícím jedincům vlastní a bude je tudíž od nás odpuzovat. Funkci nazveme souhrnně ale zároveň hodně obšírně jako **sociální**, kam budou ovšem patřit jak začleňování a odlišování se, tak i další tendence společnosti (jako například trendy

³⁵ Jiří Kocourek. In KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTO VÁ. *Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji*. Psychologie dnes. Praha: Portál, 2009, 15(1), 21.

v jazyce a nápodoba). Do sociální funkce zahrneme i funkci jinou, která je v citovaném textu i dříve v naší práci zmíněna – tzv. **vycpávkovou**. Slova plní v projevu spíše formální funkci a postupně úplně pozbývají svůj původní význam. Pokud navíc sprosté výrazy oddělují i výroky od sebe, tyto vulgarismy se pak chovají jako částice. Již tedy nejde o vulgarismus samotný, ale jeho využití jako členícího prvku. Se snahou o začlenění / odlišení se úzce souvisí momentální móda. Chceme tím říct, že i u vulgarismů můžeme mluvit o určitých trendech v jejich užívání. Jak zmínil Vybíral, je to typické zejména pro dospívající jedince. Jedná se o používání sprostých slov, obměnu tvarů vulgarismů, ale také jich samotných postupem času. I nadále se bavíme o funkci sociální, protože cílem „jít s módou“ je pořád jen snaha zapadnout nebo se vymanit z davu. A nakonec je tu ještě nápodoba. O nápodobě u dětí, které se chtějí vyrovnat dospělým nebo si pouze zkusit to, co nemohou (protože zakázané ovoce nejlépe chutná), jsme již mluvili dříve (v kapitole 2.1.). Řadíme ji taktéž do sociální funkce.

Závěrem citujeme bohemistu a dramatika Zdeňka Svěráka. Ten ve svém výčtu funkcí vulgarismů přidává jednu navíc, a to funkci **komickou**. „Tu využíváme i v našem divadle, a to tak, že v kontextu skoro by se dalo říct vědeckém a slušném najednou prásk, přijde sprosté slovo. My tomu říkáme šrapnel. Padne vulgární slovo a vzbudí to smích.“³⁶ Sprosté slovo pronesené v nesprávnou chvíli, v nevhodné situaci či člověkem, z jehož úst bychom to nečekali (třeba zaklení malého dítěte), nám může opravdu v určitých případech připadat velmi komické. Jde však o funkci méně užívanou v souvislosti s vulgarismy.

Tímto jsme popsali všechny funkce vyplývající z vyčerpávajícího seznamu příčin užívání sprostých slov Zbyňka Vybírala: **psychohygienickou, podněcovací a sociální** (do které patří začleňování, odlišování, nápodoba a svým způsobem i **vycpávková** funkce). Nakonec jsme přidali funkci **komickou** zmiňovanou Zdeňkem Svěrákem. Přestože si jedinec často neuvědomuje důvod a cíl vlastního užívání vulgarismů, z obsahu této kapitoly vyplývá, že jsou vulgární výrazy v lidském životě nejen přítomny, ale také plní důležitou roli.

³⁶ Jiří Kocourek. In KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTOVÁ. *Vulgarity: užíváme je rádi a stále častěji. Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1), 22.

3. Dosavadní teoretické / praktické přístupy k problematice vulgarismů

V této kapitole přinášíme přehled toho, co již bylo k problematice vulgarismů v českém kontextu publikováno. Na základě nízké četnosti odborných pramenů lze soudit, že problematika unikla pozornosti odborné lingvistické společnosti.

3.1. Články a výzkumy

Nejdříve zmíníme práce menšího rozsahu, tedy články či příspěvky z olomoucké konference z roku 1993 na téma *Spisovná čeština a jazyková kultura* (jejich seznam – viz Literatura a zdroje). Většinou zobrazují téma vulgarity či vulgarismů zpracovaného z určitého hlediska, ať už jde o to psychologické nebo lingvistické. Stručně řečeno se články zaměřují na sprostá slova ve spojení s dětmi a mládeží, na fenomén stále častějšího užívání vulgarismů i u dospělých osob (a to ve spíše mluvené projevu), ale také se články věnují kultuře vyjadřování, její efektivity a dále potom i příčinám a funkcím¹⁹.

Práce Vojtěcha Franče a Muníra Hassairi z roku 2009 s názvem *Výzkum na téma vulgarismy v ČR* je zaměřena spíše prakticky. Zkrácený výstup jejich výzkumu provedeného dotazníkovou metodou je volně dostupný na internetu³⁷. Strukturovaný dotazník obsahoval dvě otázky: ta první se týkala frekvence výskytu 10 zvolených sprostých slov v okolí respondenta a ta druhá se zaměřovala na intenzitu vulgarismů a její subjektivní hodnocení respondentem. Hypotéza jejich práce, kterou také potvrzují, zní následovně: „Preference určitých typů vulgárních slov ve vyjadřování souvisí s demografickým rozmístěním. U genitálních výrazů předpokládáme vyšší výskyt na Moravě, kdežto u análních výrazů předpokládáme větší výskyt v Čechách.“³⁸ Autoři nejdříve v teoretické části uvedli dělení sprostých slov a příklady vulgarismů z jiných jazyků. Poté, v praktické (kvantitativní části) výzkumu podrobně rozepisují významové roviny jednotlivých vulgarismů a každý jednotlivý výklad obohacují o nejčastější asociační kruhy sprostého slova a jeho etymologii. Závěrem potvrzují svou hypotézu a zároveň připojují velmi zajímavé a zcela paradoxní zjištění, které bychom rádi odcitovali. Paradoxní proto, že je v rozporu s tím, co jsme si doposud mysleli, a i uvedli v této práci: „v Čechách se anální výrazy nejen používají častěji, ale že jsou navíc i

³⁷ Dostupné na: <http://ografologii.blogspot.cz/2009/10/vyzkum-na-tema-vulgarismy-v-cr.html>

³⁸ FRANČ, Vojtěch, Munír HASSAIRI. Výzkum na téma vulgarismy v ČR [online]. 2009 [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2009/10/vyzkum-na-tema-vulgarismy-v-cr.html>

považovány za vulgárnější, což hovoří proti domněnce, že vyšší frekvence používání výrazů by měla vést k setření jejich expresivně-emočního náboje (neutralizaci, vyprázdnění). Naopak se ukazuje, že anální výrazy i přes vyšší míru používání nepřicházejí v češtině o svou dynamiku.“ Z toho vyplývá, že ne všechny vulgarismy se podrobují obecným pravidlům (i když z historické zkušenosti podloženým) a existují případy, kdy nejsou frekvence užívání a expresivita daných vulgarismů interdependentní.

Pro úplnost této podkapitoly ještě doplníme tři vysokoškolské kvalifikační práce, ze kterých jsme sice nečerpali, ale které bychom i tak rádi uvedli. Jde totiž o zajímavé texty s tematikou vulgarismů, která se však vzácně dotýkající obsahu naší práce. Nejprve to bude bakalářská práce s názvem *Vulgarita u adolescentů a jejich motivace* Veroniky Hozákové. Jak už z názvu vyplývá, autorka pomocí pozorování, dotazníku a skupinových rozhovorů zpracovala téma motivace k vulgárnímu chování u dívek a chlapců devátých tříd. Poukazuje na značný vliv vrstevníku na jedince v oblasti názorové a vyjadřovací.³⁹ Vulgaritou tentokrát již mládeže se zabývala ve své práci Radka Vrtková. Studuje externí vlivy na dané jedince, které je ovlivňují v užívání vulgarismů a mapuje jejich vulgární komunikaci.⁴⁰ Nakonec uvedeme Jana Švestku, který ve své bakalářské práci označuje jazyk za zbraň. Švestka se zaměřuje na historický vývoj, současnost a také budoucnost nadávek, urážek, verbálního ponižování, slovních útoků a politické korektnosti. Autora zajímá, zda se slovní projevy lidí postupem času změnila a zejména také jakým směrem.⁴¹

³⁹ HOZÁKOVÁ, Veronika. *Vulgarita u adolescentů a její motivy*. Praha, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Katedra psychologie. Vedoucí práce PhDr. Irena Smetáčková, Ph.D.

⁴⁰ VRTKOVÁ, Radka. *Vulgarita v komunikaci mládeže v učňovském zařízení na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti zemědělském v Horních Heřmanicích*. Olomouc, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Ústav pedagogiky a sociálních studií. Vedoucí práce PhDr. PaedDr. Václav Klapal, Ph.D.

⁴¹ ŠVESTKA, Jan. *Jazyk jako zbraň. Od kletby k nadávce. Slovní útoky a verbální ponižování*. Olomouc, 2008. Bakalářská práce. Univerzity Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce ThLic. Vladimír Šiler, Dr.

3.2. Knižní publikace a slovníky

Nyní se dostáváme k podkapitole zahrnující rozsahově obsáhlejší díla požadované tematiky. Upozornujeme, že v této a v následujících částech práce mohou být použity vulgarismy bez cenzury, tedy v jejich „ostrém znění“.

3.2.1. Kryptadia, příspěvky ke studiu pohlavního života našeho lidu

Jedná se o zatím nejucelenější sbírku folklóru s danou tematikou. Dílo je nově rozděleno do tří svazků, v prvních dvou se nachází Obrátilův úvod a folklórní texty rozdělené podle jednotlivých žánrů, ve třetím pak slovník vulgární slovní zásoby se závěrečnou poznámkou. Pro upřesnění, dílo „Kryptadia“ po reeditování v minulých dvaceti letech změnilo názvy svých tří dílů: první dva nesou titul *První a Druhá Kytice národních prasáren* a ten poslední, třetí je pojmenován *Velký slovník sprostých slov*. Jak se dozvíme v přemluvě této knihy od Franze Schindlera: „Slovo kryptadia pochází z řečtiny (κρυπταδια) a znamená tolik co skryté nebo tajné věci. Odkazuje na princip výběru K. J. Obrátily, jenž ve své sbírce shromáždil právě ty lidské spojení a projevy, které jiní vědci před ním i po něm raději zatajovali, oslabovali a cenzurovali, čili tak či onak skrývali.“⁴² Autor totiž nechával texty v původní podobě a nesnažil se o žádné úpravy, „svoji pozornost nevěnoval vysokému, vznešenému, duchovnímu, nýbrž nízkému, sprostému, tělesnému.“⁴³ Jde tedy (na svou dobu a vlastně i na tu dnešní) o jedinečné a bezesporu kontroverzní dílo plné toho zakázaného, obávaného, nevysloveného a tabuizovaného. „Kniha sice vyšla v pouhopouhých tři sta kouscích a byla určena jen subskribentům (dnes bychom řekli předplatitelům), zato však sklídila dílem neuvěřitelný ohlas, dílem kritiku.“⁴⁴

V úvodu se autor podrobně zmiňuje o různých zvyklostech, pověrách ze života lidu a celkově jejich chování, zejm. pak toho sexuálního – nalezneme zde témata dětských „nevinných“ her, přes dospívání, panenství, poznávání vlastního těla i těla zástupců opačného pohlaví, prostituci, až po svatby, porod, šestinedělí či dokonce

⁴² Franz Schindler. In OBRÁTIL, Karel Jaroslav. *Kryptadia: příspěvky ke studiu pohlavního života našeho lidu*. Vyd. 2. (novodobé 1.). Praha: Paseka, 1999.

⁴³ Ibid.

⁴⁴ VYBÍRAL, Petr. Čestina před kamerou (92) - A teď srandičky a sračičky. Brut šampaňské. [online]. 2009 [cit. 2017-11-12]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/nazory/1414569-cestina-pred-kamerou-92>

cizoložství. Určité části mohou být pro čtenáře nepřipustné a do jisté míry i skandální. Pro lepší ilustraci jsme vybrali úryvek, jež popisuje hru mladých hochů na „kanečce“ (kanečky): „Ochotně shrnuje kalhoty, druhý to dělá po něm. První klekne, opře se rukama o zem, a druhý se snaží vpraviti prvému svůj pyj do konečníku. Nejde to sice snadno, ale ujde to. Druhý povzbuzuje prvního: „Děle tak, jak debes klačel(tlačil), jak debe se ti chtělo srat.“ Prvý se mu snaží vyhověti. Konečně se oba unaví a ustanou, obléknou se a odcházejí klidně domů.“⁴⁵

Po tomto rozsáhlém, téměř stostránkovém, autorově úvodu již následuje samotný výčet veškerého sesbíraného materiálu. Nejprve autor sepsal ukolébavky, říkanky, nadávky a posměšky nebo dokonce dětská škádlení: „Řekni: Kaštan. – Prdni si za škraň! (Všude na Moravě.) Někde: Naser si za škraň!“⁴⁶ V dalším oddíle se zaměřil na rébusy, hry, hříčky a také hádanky: „Kdo pocituje névíc bytovó nózu? – Ženská, protože mosé spat' s kozama. (Přerov.)“⁴⁷ Konečná a nejdelší část knihy obsahuje písně. Ty jsou rozděleny dle původu – můžeme si tedy přečíst písně české, moravské, slovenské, ale také rusínské či jarmareční a jiné. Na rozdíl od předchozích ukázek tohoto odstavce, kdy jsme uvedli spíše mírnější příklady, nyní předložíme příklad značně peprnější: „Počkajce, dieučence, bude ráno mráz, bude ráno Doroty, budú ostrit' kokoty, budu vás jebač.“⁴⁸ Jedná se o velmi zajímavou kapitolu, která kromě sesbíraných písní, předvádí i různá nářečí a regionální varianty jedné a té samé písně. Jde však o čtivo pro osoby, které hodně snesou, jelikož sexuální život a praktiky jsou zde často popisovány hrubým a neestetickým způsobem.

3.2.2. Šmírbuch

Přestože se nejedná o slovník v běžném slova smyslu, toto již čtvrté doplněné vydání sepsané Patrikem Ouředníkem se mu velmi podobá svou formou a lze jej tedy krátce vystihnout jako „dílo obsahující 16 000 hesel z nekonvenční češtiny“. Těmi hesly můžeme mínit různá slova, obraty, pojmenování, idiomy či frazeologismy. Vše bylo získáno z převážné části terénním sběrem a potom také autor čerpal z odborné

⁴⁵ OBRÁTIL, Karel Jaroslav. *Kryptadia: příspěvky ke studiu pohlavního života našeho lidu*. Vyd. 2. (novodobé 1.). Praha: Paseka, 1999, 8.

⁴⁶ Ibid, 132.

⁴⁷ Ibid, 151.

⁴⁸ Ibid., 367.

literatury a beletrie. Dále zmiňujeme pojem „nekonvenční čeština“. Ten je hodně obšírný, a proto lze těžko určit, co všechno do něj spadá. Jednoduše řečeno to jsou výrazy, které nepatří do spisovné češtiny. Zahrnuli bychom zde tedy všechno, co obecnou, hovorovou a lidovou češtinou počínaje a slangem, hantýrkou, argotem a vulgarismy konče.

Hesla ve Šmírbuchu jsou abecedně řazena a každé písmeno je uvedeno krátkou větou složenou výhradně ze slov z nekonvenční češtiny (ta navíc začínají vždy jen na dané písmeno uvozujícího oddílu): „Navlíknut si novou narážčku netuše, že nanyna je naflusaná: naletěl jak netopejr.“⁴⁹ Jelikož v rukou nedržíme výkladový slovník, pod heslem nenalezneme výklad výrazu, ani jeho frekvenci či míru expresivity. Ale dočteme se o všech možných synonymech daného slova právě v nekonvenční češtině, významově stejná slova jsou navíc často doprovázeny citáty z české literatury, a to i překladové:

ZANECHAT (ČEHO)

seknout, švihnout, šlehnout,

„Dyž s tím šlehnou, práskne mě jako příživu.“
| Jaroslav Kořán | John K. Toole |

bouchnout, řachnout, říznout, praštit (s čím), zarazit, zapíchnout, zabodnout, položit ponořit, potopit, popravít, svalit, sbalit, zabalit (co),

„Balím to. Nemá to verka.“
| Ota Pavel |

pověsit na hák, na salám, dát k ledu, dát si pohov, voraz, vodfuk, svátek, jít vod válu, vybodnout, vyprdnout, vyfláknout, vyflajznout, vykváknout, vysejřit, vykadeřit, vyjebat, vykašlat, vydlabat, vykálet, vysrat se na to,

„Na mě ti jde úplná hrůza. Co kdybysme se na to vysrali?“
| Jan Křesadlo |

hodit na to bobek, kakec, kakáč, sranec, hovno, nechat to vychcípát, típnout vajgla, dát padla, zívnout to.⁵⁰

Autor chtěl zcela jistě poukázat na barvitost, mnohotvárnost a vtípnost češtiny – vždyť sami vidíme, že čeština disponuje proti jednomu slovu spisovnému velkým počtem dalších slov vystihující tutéž věc. Navíc se pojmy vyvíjí a různě vzájemně prolínají. Posledním ozvláštňením, už i tak unikátní sbírky, je bezpochyby část „Čtěte

⁴⁹ OUŘEDNÍK, Patrik. *Šmírbuch jazyka českého: slovník nekonvenční češtiny 1945-1989*. Praha: Volvox Globator, 2016, 153.

⁵⁰ Ibid, 372.

a překládejte“ na začátku každého písmenového oddílu (hned za již zmíněnou stručnou frází vytvořenou ze slov na stejné písmeno). Zde nás tedy autor vybízí k „překladu“ z nekonvenční češtiny do té spisovné. Je třeba si přiznat, že to není úplně jednoduchý úkol.

3.2.3. Stručné dějiny nadávek a sprostých slov

Richard Marynčák zpracoval historii vulgarizmů a jejich používání, a do svého díla zahrnul hned posledních dva tisíce let. V počátečních kapitolách dokonce nalezneme zmínku o Adamovi a Evě nebo Babylonu. Kapitoly jsou rozmanité, mapuje se všechno (od nádavky, vulgarismu přes prokletí až k újmě na cti) a všichni (nejen děti, ženy, báby a zvířata, ale i ďáblové, šílenci, zloději a konfidenti). Čtenář velmi dobře pozná, že autor nastudoval obrovské množství literatury, nejen odborné ale zejména beletrie, protože každá kapitola je plná citací z nejrůznějších děl z české a světové tvorby. V podstatě by se dalo říct, že každou myšlenku podpoří a ilustruje nejméně jednou velmi výstižnou ukázkou. Vše je propojeno s tématem nadávek a vulgarizmů a podáno s nábojem vtipu a nádechem ironie.

Relevantní pro naši práci je Marynčákův názor na rozdíl mezi vulgarismem a nadávkou, kterému jsme také my věnovali menší část. Vyslovil se k tématu následovně: „Vztah vulgarizmů k nadávkám je obvykle těsný, ale přesto mezi těmito dvěma pojmy nějaký rozdíl je. Nadávky totiž nemusí být za každou cenu vulgární, Právě naopak. Nejlepší nadávky neoplývají vulgaritou, ale vtipem. U vulgarizmů je to do značné míry jiné. U dobré nadávky by tomu tak být nemělo, ale dobrých nadávek zase tak hodně není.“⁵¹ V podstatě vyjadřuje stejný názor, ale navíc dodává poznámku, která nutí k zamyšlení, o tom, co představuje kvalitní nadávka. Je důležité si uvědomit, že nadávat můžeme i slušně, s nadhledem a vtipem. Naopak slušný vulgarismus je spíše oxymóron.

Za zmínku stojí Marynčákova obhajoba lidí běžně užívajících ve své mluvě vulgarismy: „Člověk může mít ústa hnojná, jen když má srdce člověčí. Jak hezky to například zní: mateřské lůno, a jak naproti tomu zle vyzní ono triviální slovo, jakým je píča nebo kunda. Kdo by nevěděl, že může být i huba nevymáchaná bez jakýchkoliv zlých úmyslů, kdy v podtextu vulgarizmu je ruka připravena ke smíru. Nic

⁵¹ MARYNČÁK, Richard. *Stručné dějiny nadávek a sprostých slov*. V Praze: KMa, 2007. 141.

nenasvědčuje tomu, že ten, kdo je ve svých projevech vulgární, je i necitelný nebo krutý.⁵² Autor tedy poznamenává, že i vulgárně se vyjadřující člověk, nemusí být v jádru zlý a zkažený. Budeme na to myslet při sběru dat.

3.3. Co nám dosavadní publikace nenabízejí

Předcházející kapitola nám poskytla přehled toho, co již bylo v českém kontextu k dané problematice sepsáno a publikováno. V největším počtu byly zastoupeny články, ať už z odborných časopisů či nikoliv. Následně jsme se dostali k několika příspěvkům z konference, z nichž některé pasáže jsme zde i odcitovali. Měli jsme možnost také nahlédnout do tří vysokoškolských kvalifikačních prací, které zpracovávaly téma vulgarismů z různých hledisek.

Z výše zmíněného vyplývá, že určité zdroje týkající se tématu vulgarismů sice existují, ale jejich počet není dostačující. Doposud neexistuje dílo, které by se zabývalo vulgarismy jako takovými, samostatně, komplexně a na odborné úrovni z lingvistického hlediska. Pokud bychom mluvili třeba o potřebě vzniku řekněme slovníku sprostých slov, bylo by žádoucí, aby jednotlivá hesla v něm obsahovala i etymologii daných sprostých výrazů (podobně jako Rejzek⁵³); také by měly být uvedeny příklady jejich užití ve všech možných významech daného slova (samozřejmě jsou reálné ukázky získané z korpusu) a bezpochyby by bylo zajímavé zaměřit se na jejich regionální rozšíření. Jinými slovy provést obdobný výzkum jako Franč a Hassairi, s tím, že bychom nemluvili pouze o rozdílném užívání análních či genitálních výrazů, ale šetřilo by se každé jednotlivé vulgární slovo samostatně. Uvědomujeme si, že by se jednalo o časově nesmírně náročnou práci. Náš výčet tímto ale nekončí. To, co české lingvistice úplně nejvíce chybí, je jakákoliv propracovanější klasifikace vulgarismů. A právě to přináší následující kapitola (viz kapitola 4.).

Závěrem bychom rádi konstatovali, že autoři veškeré dostupné literatury věnují pozornost spíše vulgární mluvě než psané formě užívaných vulgarismů. Také se doposud nikdo nezabýval námi zvolenou problematikou obcházení přímého vyjádření vulgarismů, jeho různými způsoby a vůbec tématu užívání sprostých slov v prostředí

⁵² Ibid, 136.

⁵³ REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník*. Voznice: Leda, 2001.

rozlišných diskuzí a sociálních sítí, potažmo obecně na internetu. V tom spatřujeme potenciální přínos této práce.

4. Klasifikace vulgarismů

V této části práce se dostáváme k samotné klasifikaci vulgarismů. Pokud vezmeme v potaz obecné dělení, se kterým jsme se setkali nejčastěji, rozčlenili bychom vulgární výrazy do 4 kategorií podle porušování určitých tabu:

- a) Sexuální chování
- b) Vylučování a vylučovací orgány
- c) Náboženské hodnoty
- d) Oblast posmrtného života (eschatologii)

Takového dělení užívají ve svém výzkumu i Franč a Hassairi. Zároveň ale poznamenávají, že v kontextu českého jazyka výrazy znevažující náboženské hodnoty ztrácí svou expresivitu, a dokonce některá starší náboženská klení (*krucifix, hergot, krucinál, sakra, ježišmarjá*) jsou nahrazena výrazy análně-vylučovacími, protože svou expresivní hodnotu zcela pozbyla. Dále v češtině ani eschatologické výrazy „nepovažujeme za vulgární, protože tematika posmrtného života pro nás na rozdíl od severských národů není společenské tabu.“⁵⁴

Tudíž nám zůstávají pouze dvě skupiny pro dělení vulgarismů českého jazyka, a to je pro naši práci nedostačující. Proto jsme se dále rozhodli pracovat s Novým encyklopedickým slovníkem češtiny⁵⁵ jehož kategorizace vulgárních výrazů je mnohem podrobněji zpracována. I k tomuto členění máme ale několik připomínek. Vyňali bychom skupinu výrazů původně označujících odumřelé části rostlin (např. *pařez* či *stará větev*), výrazy související se zvláštní negativně vnímanou vlastností (např. *držgrešle, smrad'och*) a ty, které souvisejí s výraznými vzhledovými rysy (např. *špekoun* nebo *plešoun*). Dále i kategorii s šovinistickými výrazy (např. *židák, čobol*) a výrazy označující zastánce obecně negativně vnímaných či amorálních názorů (např. *komouš, nácek, bolševik*). Dle našeho názoru se jedná spíše o slova hanlivá, nikoliv vulgární, jež ale jistě mohou být použita jako nadávky. A samozřejmě do klasifikace

⁵⁴ FRANČ, Vojtěch, Munír HASSAIRI. Výzkum na téma vulgarismy v ČR [online]. 2009 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2009/10/vyzkum-na-tema-vulgarismy-v-cr.html>

⁵⁵ JELÍNEK, Milan, Jarmil VEPŘEK (2017): VULGARISMUS. In: Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny. [online]. Copyright © Masarykova univerzita, Brno 2012 [cit. 12.4.2018]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/VULGARISMUS>

nepatří již dříve zmíněné výrazy mající původ v náboženství, které se i zde vyskytly v dělení sprostých slov.

Níže jsme vypracovali vlastní klasifikaci vulgarismů, kterou považujeme za úplnou. Obsahuje totiž všechny výrazy, které se v češtině objevují, a které jsou zároveň v současné době také vnímány a považovány za vulgární. Přestože jsou vulgarismy celkem omezenou lexikální skupinou, rozdělili jsme je do celkem početných kategorií a podkategorií dle jejich významového původu:

1/ Související se sexem

- a) sexuální akt (*šukat, jebat, mrdat, ...*)
- b) lidské genitálie (*čurák, kokot, piča, ...*)
- c) užití k titulování osob (*pičus, zmrda, ...*)
- d) sexuální orientace (*buzerant, teplouš*)
- e) popisující sex. chování ženy (*kurva, děvka*)

2/ Související s vylučováním

- a) vylučovací akt (*srát*)
- b) část těla např. spojená s vylučováním (*prdel, držka, ...*)
- c) užití k titulování osob (*sráč, vlezprdel, ...*)
- d) produkt vylučování (*sračka, hovno, chcanky, ...*)
- e) označení pro toaletu (*hajzl*)

3/ Označující vady tělesné a duševní (*kripl, idiot, debil, ...*)

5/ Související s úmrtím (*zdechnout, chcípnout*)

6/ Rasistická označení (*negr, čmoud*)

7/ Neologismy (*posranci, hovnostář, ...*)

8/ Anglicismy (*pussy, bullshit, shut up, fuckáč, ...*)

9/ Ostatní (*svině, bordel, ...*)

Z výše uvedeného dělení je jasně zřetelné, že se ve velké míře vyskytují v češtině právě výrazy ze sexuální a vylučovací oblasti života, jelikož vulgární lexikum je právě v těchto oblastech nejrozsáhlejší a stále si drží svou míru expresivity.

5. Popis dat

Nyní se zaměříme již na samotný popis sesbíraných textových dat. Zajímá nás, které vulgarismy jsou v online komunikaci nejčastěji nepřímo vyjádřeny, jakým způsobem a s jakou frekvencí k tomu dochází. Rozhodli jsme se pracovat s jedním z nejnavštěvovanějších zpravodajských serverů na českém internetu, provozovaným jako on-line magazín deníku Právo a společnosti Seznam.cz, a to s www.novinky.cz. Zde se mohou registrovaní uživatelé vyjadřovat k jednotlivým článkům ve formě komentářů. Mezi nimi jsme tedy shromáždily takové, ve kterých se určitým způsobem skrytý vulgarismus vyskytoval.

Chtěli bychom poznamenat, že se jedná o prostor, kde musí každý jednotlivý čtenář zažádat o potvrzení registrace a na jejím základě je mu umožněno přispívat svými názory. Ty jsou poté pokaždé opatřeny jménem a místem bydliště daného diskutujícího. Tudíž anonymitu, která je chápána jako důležitý faktor při vyjadřování spontánních a často právě značně expresivních stanovisek, musíme vyloučit. To, co by ale mohlo přispívatele podněcovat k užívání peprnějších výrazů je fakt, že všechny komentáře jsou do 3 dnů smazány. Jejich pohled na určitou událost tedy nemá dlouhou životnost, cokoliv je napsáno, celkem rychle opět zmizí.

5.1. Zpracování dat

Pro textovou analýzu byly z komentářů na uvedeném zpravodajském serveru sesbírány věty, v nichž se nachází 1700 určitým způsobem skrytých či cenzurovaných, jinými slovy nepřímo vyjádřených vulgarismů. Rozhodli jsme se každé dané slovo nejdříve uzavřít do hranatých závorek a poté označkovat, a to následujícím způsobem:

- a/ původní tvar vulgárního výrazu v plném znění
- b/ lemma daného výrazu
- c/ způsob jeho obcházení
- d/ doplňující značka (jen v případě potřeby)

Mezi každou značku jsme navíc vkládali speciální znak „¶“ (symbol pro nový odstavec), abychom jednotlivé značky od sebe oddělily. Pro ilustraci uvádíme příklad takového značkování (**1**), který zobrazuje již finální podobu věty připravené k analýze s použitím nástroje QUITA (Quantitative Indicator Text Analyzer).

(1) Hlavně, že jsme v EU , NATO a komunisti v [pr...]¶¶prdeli¶¶prdel¶¶tec

Následující tabulka (tab. č. 1) nabízí abecední seznam všech zkratek použitých k označování způsobu nepřímého vyjádření, popř. další potřebné doplňující značky.

Značka	Význam
hve	hvězdička
infhve	inference s použitím hvězdičky
inftec	inference s použitím tečky
jin	jiný způsob obcházení
mez	mezera
mix	zapojení více než jednoho způsobu obcházení
pom	pomlčka
tec	tečka
zad	užití novotvaru „zádel“ a jeho variant
zam	záměna znaků
znak	znak tvořící obrázek
Doplňující značka	Význam
dok	pozdější dokončení věty za použití jiného výrazu
spec	speciální případy obcházení (určené pro pozdější komentář)

tab. č. 1

Veškerá sesbíraná textová data jsou pak k dispozici v označované podobě v dokumentu na přiloženém CD.

5.2. Přehled a analýza použitých vulgarismů

Výše uvedené značkování nám nabízí možnost nejen získat souhrn veškerých strategií, jakými uživatelé nepřímo vyjadřují vulgární slova v prostoru diskuzního fóra, což je cílem práce a bude předmětem analýzy později (viz kapitola 5.3.), ale také poskytuje přehled současných vulgarismů používaných autory komentářů.

Pomocí nástroje QUITA vyhledáváme všechna námi zaznačená lemmata vulgarismů, která se mezi daty objevují. Na tomto místě se nezabýváme ani různou realizací jednotlivých sprostých slov, ani způsobem skrytí těchto výrazů. Vygenerovaná lemmata nám tak vlastně poskytnou seznam vulgarismů seřazených podle jejich frekvence užití. Nejfrekventovanějších dvacet (ze 111 zaznamenaných) prezentuje následující tabulka (tab. č. 2), úplný seznam je k dispozici v příloze č.1.

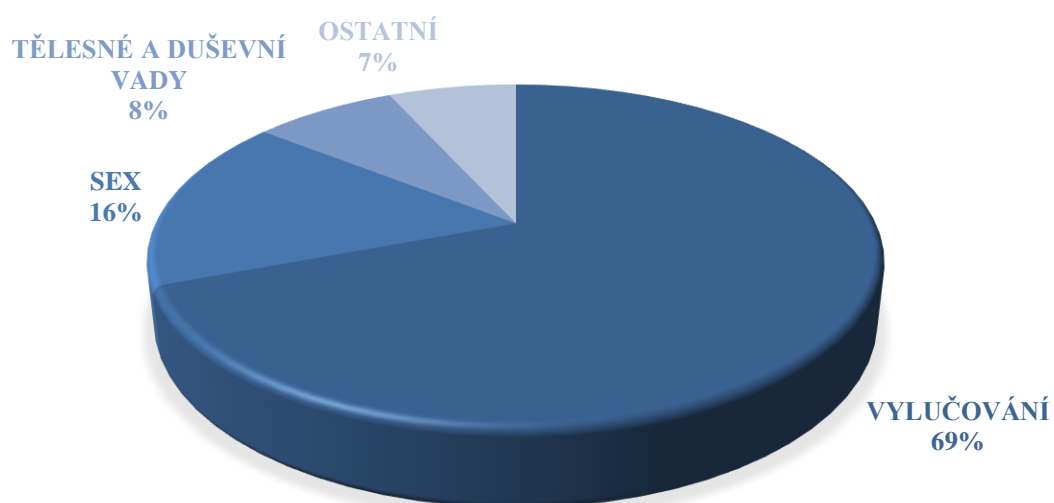
Rank	AvgRank	FreqRank	Type	Frequency
1	1	1	prdel	535
2	2	2	hovno	140
3	3	3	posrat	121
4	4	4	srát	90
5	5	5	kurva	73
6	6.5	6	sračka	55
7	6.5	6	svině	55
8	8	7	debil	53
9	9	8	nasrat	47
10	10	9	hajzl	37
11	11	10	huba	32
12	12	11	vysrat	30
13	13	12	idiot	28
14	14	13	bordel	26
15	15	14	kokot	21
16	16	15	piča	20
17	17	16	průser	19
18	18.5	17	děvka	17
19	18.5	17	zmrđ	17
20	20	18	kretěn	16

tab. č. 2

Za povšimnutí stojí, že vulgarismus *prdel* se objevuje téměř ve třetině, přesněji v 31.47 %, všech sesbíraných vět. Dále pak prvních pět vulgárních slov představuje 56,41 % celku, prvních deset výrazů 70.94 % a výše uvedených dvacet sprostých slov reprezentuje dokonce 84,24 % všech užitých vulgarismů. Z toho jasně vyplývá, že se přispívatelé ve svém vulgárním vyjadřování většinou spokojí s omezeným počtem tabuizovaných výrazů, protože zbylých 91 vulgárních slov se objevilo pouze v 15,76 % získaných vět. To naopak svědčí o značné kreativitě jednotlivců.

Dále nás zajímalo, podobně jako Franče s Hassairim, jaké vulgarismy (dle jejich zařazení do kategorií) jsou nejčastěji užívané. Nevedli jsme si záznamy o tom, z jakých krajů a v jakém poměru byli zastoupeni autoři skrytě vulgárních komentářů, jelikož to nebylo cílem práce. Ale obecně lze říci, že uživatelé přispívající na serveru novinky.cz (ať už pocházejí odkudkoliv a byli přítomni v jakémkoliv počtu) se nejvíce uchýlovali k výrazům souvisejícím s vylučováním (1177), poté k výrazům souvisejícím se sexem (279) a také k těm napadající tělesné a duševní vady (129). Nakonec zbyly ty ostatní (115) – viz graf č. 1.

VULGARISMY DLE VÝZNAMU

graf č. 1

K daným výsledkům jsme dospěli po rozřazení vulgarismů do skupin dle jejich významového původu (viz klasifikace vulgarismů – kapitola 4.) a následným sečtením jednotlivých zástupců.

5.2.1. Podrobněji k použitým vulgarismům

K detailnějšímu zkoumání jsme si vybrali tři nejčastěji užitá vulgární slova (která se frekvenčně dostala přes hranici sta zaznamenaných případů), tj. výrazy *prdel*, *hovno* a *posrat*. Zmíníme jen, že vybrané příkladové věty budou ponechány v původním znění, včetně překlepů a pravopisných či jiných chyb.

1) *Prdel*

Jedná se o nejvíce používané sprosté slovo diskuzního fóra, která má zároveň i nejvyšší počet různých významů:

- a) Neúspěch – Velmi často se objevující slovní spojení „být v prdeli“, ve významu neúspěchu, a to v různých osobách a slovesných časech (1) – (3).

- (1) Vám někdo z Bruselu říká, jak máte krájet řízky, mně se to taky nelíbí, ale po ekonomický stránce by ČR byla v **p*d.li**.
- (2) SUPER HNUS ... to jsme v **prd....**
- (3) Nyní ochránce Kalousek zavelí a děti se škol budou v **p...li**,stávkovat že chtějí krek dávkovat.

b) Zmizení z dohledu – „Poslat/jít/táhnout do prdele“ jsou výrazy používané při ventilování agrese, kdy dotyčnou osobu již nechceme více vidět ani o ní slyšet (4) – (5). Také se může jednat o věc či téma, kterým se už nechceme dále zabývat. V tomto případě můžeme dotyčnému poradit, aby se s předmětem konverzace/sporu odebral na určené místo - „poslat/jít/táhnout s tím do prdele“ (6) nebo ho odklidil - „strčit si do prdele“ (7).

(4) A tajná volba je k ničemu když volič nemůže toho koho volil poslat do **prde...**

(5) Vem se s Rusnokem za ručičku a táhněte oba do **pr.....**

(6) Běž už s takovými kecy do (_ . _)

(7) Pokud nejste fanoušci technologií, strčte si ty křápy do (I) a běžte koukat na ordinaci.

c) Nadřazenost – Snaha dát najevo nadřazenost a zároveň snížit hodnotu adresovaného pomocí slovních spojení „(vy)lízat/políbit si/někomu prdel“ (8) – (9), „vytřít si někým/něčím prdel“ (10) nebo „nakopat (do) prdel(e)“ (11).

(8) Kuřáci všech zemí: "...vyližte si **p....**"!!!

(9) lidi jak se těším na pátek a šup na chalupu a všichni politici mě můžou políbit **pr..**

(10) Chudák, zase si s ním vytřeli **p....**

(11) Už aby tam USA vylítli a nakopali Kima do ***

d) Účelná podřízenost – Projev přehnané podřízenosti vůči osobám s vyšším postavením za účelem získání lepší pozice, vyjádřený spojeními „lézt/vlézt/zalézt někomu do prdele“ (12) – (14).

(12) Od dob Bílé hory pořád jenom někomu lezeme do **p.....**

(13) Ejhle, vyhrál volby, musíme mu aspoň trošku vlézt do ... aby jsme měli nějaký dobrý flek.

(14) Nevím jak chce pan Babiš s jeho plachtami zalézt do ***** panu Haškovi!!!!

- e) Nezájem nebo lhostejnost – Zde se setkáváme se slovním spojením „být někomu u prdele“ (15) a „mít někoho/něco u prdele“ (16). V obou případech se ale jedná o vyjádření indiferentního postoje k osobě či předmětu konverzace.

(15) Zkušenosti také má a že běhal někde nahatý je mi u **pr..le**

(16) Mám u **prd..e** ruské diplomaty ať klidně skočí do zdi i s Babišem

- f) Část těla – V pravém (původním) smyslu slova (17), pokud jde např. o těsný výsledek.

(17) AB měl ve volbách třicet procent, uchlastanej Kradlousek odřenou **prd.l.**

- g) Synonymum ke slovu legrace či sranda – Může se jednat o vulgarismus s pozitivně zabarveným významem (viz zmínka v poznámce na str. 10), ale rovněž může být i negativně expresivní, např. „dělat si z někoho/něčeho prdel“. Uvádíme oba případy (18) – (19).

(18) Bez něj by nebyla **p.rdel:-)**

(19) Má pravdu, NIKDO si snás nebude dělat **p.d.e.**

- h) Odlehlé místo – Negativní označení nejčastěji pro odlehlou obec (20).

(20) Bavíme se o Evropě nebo o nějaké **p.deli**?

- i) Rčení – Setkáváme se se dvěma slovními spojeními, a to „sedět jak prdel na hrnec“ (být přesný, výstižný) a „svět se v prdel obrací“ (děje se nemožné/těžko uvěřitelné), a jejich různými alternacemi (21) – (22).

(21) Jo, to u vas duchodcu sedí jak **pr...** na hrnec.

(22) Hyperkorektní Německo se v ... obrací

2) *Hovno*

Druhý nejfrekventovaněji používaný vulgarismus, který se téměř výhradně objevoval v prvním námi uvedeném významu.

- a) Synonymum k slovu „nic“ – Naprostá většina vět, ve kterých se vyskytovalo dané prosté slovo, by se dala rozřadit mezi následující čtyři slovní spojení: „být

na/k hovnu“ (23) – (24), „mít hovno“ (25), „vědět hovno“ (26) a „stát za hovno“ (27). Všechny vytvářejí negativní smysl věty.

(23) Celá EU je k **ho..**

(24) Proč platím OSSZ asi na doplňte sami

(25) Určitě měl útočník pod čepicí holou hlavu a v té hlavě velké **H...**)

(26) Zase víme **ho.no..**

(27) Většina z vás tu jen běduje jak to stojí za **h..no**.

- b) Rčení – Mezi sesbíranými daty opět nacházíme dvě spojení, tj. „z hovna bič neupleteš“ (snaha o nemožné) a „držet se něčeho/někoho jak hovno košile“ (velmi na něčem lpět), která se vyskytovala v různých obměnách (28) – (29).

(28) Dnes mají často, z toho na vás bič neupletou.

(29) Prezidentovi taky slíbil "ve středu" donést demisi a pak to neudělal ani se neomluvil a držel se funkce jak **ho... košile**.

- c) Filmové výroky – Lidé obecně rádi používají různé rýmy nebo hlášky z filmů. O to víc, pokud je v nich obsažen vulgarismus. Uvádíme příklad nalezený mezi komentáři, který pochází z kultovního snímku Quentina Tarantina, Pulp Fiction (30).

(30) Co mi není rovno, po tom je mi **ho..o**

3) *Posrat*

Poslední sprosté slovo, které se dostalo přes hranici sta případů v našich sesbíraných datech, nabývá třech různých významů.

- a) Zkazit – Expresivní vyjádření vysvětlující nezdar nebo nešikovnost v určité věci či oblasti (31).

(31) Tenhle profláknutý Tvrdík, na co sáhne to **po-ere**.

- b) Zbláznit se – V přeneseném slova smyslu. Jedná se o stav „(ne)posrat se“, tj. (ne)být nepřičetný, který může být zapříčiněn, jak pozitivními (32), tak i negativními událostmi (33). Pokud se jedná o ty negativní, můžeme takové

slovní spojení (např. „Neposer se!“) brát jako doporučení přijmout věci s klidem a jednat rozvážně.

(32) A prorusáctí lokajové se snad **po...** radostí.

(33) Není ministrem financí už pět let a stejně to vypadá, že se z něho jednou **pos...te**.

c) Údiv – Jedná se často o zvolání či výkřik „to mě poser“ vyjadřující překvapení až údiv nad danou situací. Nalézáme jej v různých obměnách (34).

(34) Tak to mě **posss...er** tričko.. nad tím nechci špekulovat...

5.2.2. Výrazy s kořenem slova „blb“

Přestože výrazy s kořenem slova „blb“ nejsou považovány za vulgární (a tudíž je také nezahrnujeme mezi ostatní sesbíraná data), ale spíše za hanlivé, setkáváme se v diskuzích s velkým počtem uživatelů, kteří se i přes tento fakt přímému vyjádření daného vulgarismu vyhýbají. Jedná se o 107 případů, které jsme zaznamenali v průběhu sbírání dat. Jde o celou škálu výrazů, od velmi běžných podstatných jmen *blb*, *blbec*, *blbeček*, *blbost*, přes přídavná jména jako *blbý*, *zblblý* a *přiblblý* až po sloveso *zblbnout*. Objevily se i případy méně časté, ale o to nápaditější např. *pabl* (1), *blboun* (2), *blbka* (3) nebo novotvar *Blbsko* (4) a přídavné jméno *poblbaný* (5). Celý soubor těchto textových dat je k nalezení v příloze č. 2.

(1) První tři dny bez peněz, tak to mohl vymyslet jen **p@blb**, kterého se to netýkalo.

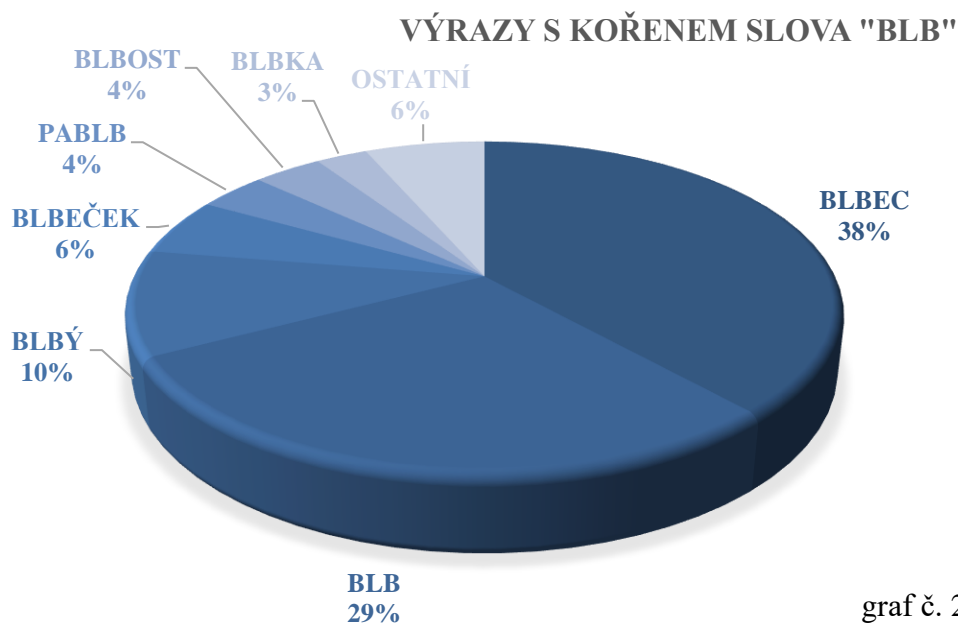
(2) Vy prazsky **bl.bouni**

(3) si to vy najdete na internetu **bl..bko**

(4) Neschopná hniloba historie "demokratů" v tomto **B ! b s k u**, pardon v Česku.

(5) Čím více těch **p o b l b a n ý c h** nařízení bude, tím lépe, protože i ti zastánci, co jsou pro setrvání v EU, přijdou na to, že to je společenství pablů.

Co se týče četnosti jednotlivých hanlivých výrazů s tímto kořenem, nejčastěji se objevovala slova *blbec* (41), *blb* (31) a *blbý* (11), více viz příloha č. 3. Navíc pro ilustraci připojujeme následující graf č. 2.

Závěrem podotýkáme, že jde opravdu jen o výrazy s kořenem slova „blb“, které byly jejich autory záměrně skryty. Faktem zůstává, že těch přímo vyjádřených bylo v komentářích mnohem více.

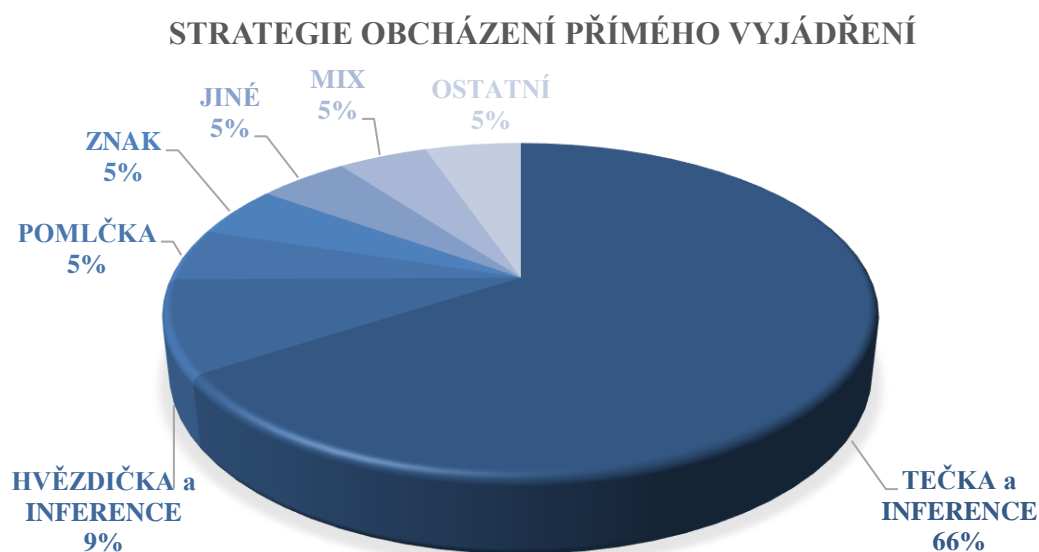
5.3. Strategie obcházení přímého vyjádření vulgarismů

V následující kapitole prezentujeme přehled strategií obcházení přímého vyjádření vulgarismů i s ukázkovými příklady. S pomocí značkování uvedeného a vysvětleného v kapitole 5.1. jsme tak schopni přesně určit, jaké způsoby obcházení a s jakou frekvencí byly použity přispívateli v komentářích článků. To jsme přehledně zaznamenali do následující tabulky (viz tab. č. 3).

Rank	AvgRank	FreqRank	Type	Frequency
1	1	1	tec	1038
2	2	2	hve	140
3	3	3	pom	90
4	4	4	jin	86
5	5	5	znak	84
6	6	6	inftec	82
7	7	7	mix	80
8	8	8	zad	43
9	9	9	mez	26
10	10	10	zam	18
11	11	11	infhve	13

tab. č. 3

S pohledem do tabulky zjistíme, že naprosto největší četnost má použití **teček**. Tento způsob obcházení představuje 61,06 % veškerých sesbíraných případů. V následujícím grafu (graf č. 3) k nim ale přičteme i **inferenci s tečkami** a dostaneme tak výsledných 1120 vět (tj. 65,88 %), které obsahují skrytí vulgárních výrazů pomocí tečky. **Hvězdička** a k ní připojená **inference s hvězdičkou** jsou prezentovány společně na druhém místě 153 případy, tj. 9 %. Ostatní strategie obcházení, tj. **pomlčka**, **znak** tvořící obrazec, **mezera**, použití **záměny znaků**, **kombinace** předchozích zmíněných (označkován jako „mix“) a skupina **jiných způsobů**, tvoří zbylých 25,12 % celku. Přehledněji, viz následující graf (graf č. 3).

graf č. 3

5.3.1. Tečka

Důvodem, proč je zrovna tečka tou nejpoužívanější strategií skrývání přímého vyjádření vulgárního slova, může být fakt, že se jedná o nenáročný a rychle dostupný znak, co se jeho polohy na české klávesnici týče. Téměř 66 % sebíraných vět obsahuje vulgarismus, jehož přímé vyjádření je tímto způsobem obcházeno, a to různými variantami, na které se blíže podíváme.

Začneme speciálním případem, kdy je daný vulgarismus zcela skrytý za tečkami, tedy inferencí. Pisatel odkazuje na určité slovní spojení (kolokaci), rčení či se odvolává na všeobecné znalosti. Na čtenáři tedy je, aby si takové informace sám vyvodil. Při použití tohoto způsobu obcházení nalezneme na pozici vulgarismu pouze

tečky, a to v různém počtu. Někdy jejich počet odpovídá počtu písmen daného skrytého vulgarismu **(1)**, jindy je jich naopak méně **(2)** či více **(3)**.

- (1) Kdy už svět konečně nakope takové ůchyly do
- (2) Na každou se vaří voda.
- (3) překrucujete historii,tak zvanou revoluci po 89 ,privatizaci,zlodějny,prodej zlata za bezcené dluhopisy německa a pod.jste prodejné

Dále nacházíme vulgarismy, které jsou nahrazeny tečkami s výjimkou prvního písmene, které je pro nápovědu uvedeno. Počet teček následujících první písmeno může **(4)**, ale nemusí **(5)** být totožný s počtem písmen vulgárního slova.

- (4) Až dojde na lámání chleba, tak si máme aspoň čím vytrít **p**....
- (5) Jo vždy ten co umí **h**..... nejvíc kritizuje

Ne příliš častým způsobem použití teček je skrytí celého sprostého výrazu kromě posledního písmena. Jako v předchozím případě, i tady mohou tečky počtem odpovídat písmenům daného obcházeného slova **(6)** či nikoliv **(7)**.

- (6) Bělobrádek s bradkou je ta největšíě v naší vlasti
- (7) ZATÍM JSTE JENOM**O** V TRÁVĚ .

Také se setkáváme s případy, kde přispívatelé uvedou první i poslední písmeno vulgarismu a zbytek slova zastupují tečky **(8)**.

- (8) Takže zase tu **s....u** budeme ve větší míře platit my všichni.

Jednodušším způsobem jak „cenzurovat“ vulgarismus, ale zároveň dovolit čtenáři bez obtíží pochopit skrytý výraz, je uvedení prvních dvou **(9)** – **(10)** nebo prvních tří písmen **(11)** – **(12)**.

- (9) Vinu popřela - to jí je ale úplně **ho**... platný !
- (10) To udělat my, tak by se z toho Brusel a havloidi **po**...
- (11) O jak šlechetné gesto...nic bych vám neprodal vy **svi**..
- (12) Tenhle stát je už opravdu v **prd**.....jinak to už napsát nemohu.

Dalším způsobem je náhrada písmena tečkou. A to za jedno **(13)**, za dvě **(14)** nebo za tři **(15)** písmena uprostřed slova, za tři písmena různě postavená ve slově **(16)** nebo více teček namísto jednoho písmena **(17)**.

(13) Nejen, že mluví jako **de.il**, ale i tak vypadá.

(14) nechapu proc to radsí nezaprou, to chtej lidi akorat **nas..t?**

(15) Strana jejichž první starostí po volbách, byla legalizace drog, by měla otevřít oči i těm největším **idi...m!!!**

(16) cenzura,vše dělají aby lidé nemohli napsat co si opravdu myslí a když se zrušil top příspěvek ,jsem věděl že to jde u nás do **s..č.k**

(17) tady máte důsledek **šou....tání** sestra bratr strýc teta mezi sebou za poslední staletí na ostrově Británie demence je tak již dědičná...

Poslední zaznamenanou možností je vložení teček. Tečky v tomto případě nenahrazují žádné písmeno, jsou tu navíc a zdánlivě rozdělují slovo do menších celků. Jsou umístěny za jednotlivými slabikami vulgarismu v různém počtu **(18)** – **(19)**, za každým písmen sprostého slova **(20)**, více teček na jednom místě uvnitř slova **(21)** nebo úplně nahodile, chaoticky **(22)** – **(23)**.

(18) Jsem volič a sympatizant prezidenta Zemana a pozván jsem nebyl - a **po.se.ru** se z toho?

(19) Nevidíš si to **hu....by....** no jo, zase počítáš s tím, že ti ten šašek nahatý ponechá babu na teplém korýtku

(20) Takže, kdo má foťák, kdo má videokameru, kdo má mobil s foťákem, tak ho má vlastně, podle té **z.a.s.r.a.n.é** EU, k **h.o.v.n.u.**

(21) A z ceho budou brat ty **debi...love????**

(22) Já se ani nedivím že se Babiš nechce s takovýma **d.e.m.entama** ani zahazovat.

(23) kdyby tenhle Hurvínek vypadl z politiky před pěti lety, bylo by tomuhle státu podstatně lépe - na co sahnul, to **zk....u..r.v....il....**

5.3.2. Hvězdička

Hvězdička jako druhá nejčastější strategie obcházení přímého vyjádření byla zaznamenaná v mnohem menším zastoupení, tj. 9 % případů. I tak se jedná o početnou

skupinu vět, ve kterých si uživatelé vybrali právě tento znak ke skrytí svého vulgarismu. Přestože prvotním záměrem bylo jistě cenzurování sprostého výrazu, druhotným cílem autorů příspěvků mohla být snaha o upoutání pozornosti, protože hvězdičky ve slově, na rozdíl od teček, skutečně přitahují pohled (1).

(1) My se semkneme a necháme si dále s*r**á*t na hlavu.

Pokud jde o samotné varianty daného způsobu obcházení, ty se velmi podobají těm, které jsme již uvedli v části práce popisující nepřímé vyjádření pomocí tečky (viz 5.3.1.). Z toho důvodu bude popis následujících dělení stručnější bez zbytečných duplicitních explikací.

Opět se setkáváme s inferencí. Jednotlivá písmena sprostého slova jsou nahrazena přesným počtem hvězdiček (2) nebo nikoliv (3). Uvádíme i příklad, kde je užití inference na hranici s jasným pochopením napsaného komentáře (4). Činíme tak, abychom poukázali na vzniklou situaci, kdy takový způsob obcházení přímého vyjádření vedl dokonce k úplnému znemožnění identifikace výrazu. Zcela jistí si jsme jen prvním vulgarismem, zde hvězdičky zastupují výraz *prdel*. U druhého skrytého slova se můžeme pouze pokusit odhadnout, jaký vulgarismus hvězdičky představují. I kdybychom totiž vzali v potaz jejich počet a hledali odpovídající sprostý výraz se stejným počtem písmen, našli bychom více možností, jako např. *dementní*, *vyjebaný* či *zkurvený* na pozici adjektiva a *idiot*, *kokot*, nebo *čurák* zastupující substantivum. Třetí místo s dvěma řadami hvězdiček pak jistě reprezentuje buď výraz *huba* nebo *piča*. Avšak následující či předcházející slovo zůstává opět nejasné.

(2) Jsou to vyčuraní chytráci, nebo vychytralí *****?

(3) Už aby tam USA vlítli a nakopali Kima do****

(4) tak Horste takym ůžeš táhnout do Ruské ***** protože přesně takový ***** jako ty pomáhají těm nacistickým zřůdám rozkládat nejen Evropu, ale rovnou celý svět, takže drž *****

Snáze určitelný je pak pro čtenáře vulgarismus, ve kterém pisatel již naznačuje alespoň první písmeno (5), poslední písmeno (6) nebo kombinuje oba předchozí způsoby (7).

(5) Souhlasím, jen ta lobotomiie, ta už není třeba, oni se už tak rodí, mají mozek 2cm od té hnědé díry. A ten vyprdí, při prvním s*****

(6) Ať vyhraje kterákoliv z nich, jde jim pouze o jejich vlastní prospěch a zejména o prospěch jejich vedoucích činitelů a na ostatní občany naší země po volbách zvyška ******u**

(7) Tak se prchá před válkou, přijet do cizí země a dělat tam **b****l**

Uvedení prvních dvou (8) nebo tří písmen (9) daného sprostého výrazu čtenáři umožňuje bezproblémové určení skrytého slova.

(8) Dokázali vyrobit potraviny pro celou republiku,ebýt závislí na dovozu žrádla z EU a poslat levný autobus do každé i vaší **pr******

(9) Já bych celej nákej **pos******* Facebook zrušil úplně dřív to nebylo a žilo se ?

Také v této strategii obcházení nacházíme nahrazení písmena znakem, tentokrát hvězdičkou, a to v různých formách realizace (10) – (15).

(10) Vsaďte se,že ho zaměstná Bakala a bude ho **zm*da** držet na uzdě.

(11) ČSSD **do**bala** co se dalo a chce **j**at** dál!

(12) Mimochodem tyhle čínské padělky, včetně těch slavných china semínek, je to pěkná **s***ka**.

(13) Ti už budou dávno doma u své drahé Mutti, přišli si pouze prohlédnout své další budoucí teritorium, které se jim díky **přípo****é** vládě kterou jste si zvolili, brzy stane.

(14) Nedělejte na v tom **b*rd*l** prosím!

(15) Zkušený, nebo **zk**v*ný**?

Poslední obměnou je vložení hvězdičky do daného sprostého slova (16) nebo více hvězdiček mezi jednotlivá písmena výrazu (17). Ostatní obměny zmíněné ve strategii obcházení za pomoci tečky nebyly v tomto způsobu nepřímého vyjádření použity.

(16) Doufám, že jim Pešmergové natrhnou **pr*del** ... a pořádně .

(17) Prostě je to **K*U*R*V*A** chlap.

5.3.3. Pomlčka

U tohoto způsobu nepřímého vyjádření, nacházejícím se v 5,12 % sesbíraných případů, se neobjevuje inference. Setkáváme se ale opět s uvedením skrytého vulgarismu za pomoci prvního písmena (1), prvního a posledního písmena (2) a prvních dvou písmen (3). Za zmínku stojí užití pouze jedné pomlčky pro zastoupení více písmen, respektive zbytku slova (4). Dále jsme již (při porovnání s předchozími strategiemi) nezaznamenali užití pomlček za uvedení pouze posledního písmena nebo tří prvních písmen sprostého slova.

- (1) Pokud budou mít Tito paňácové výsostná práva bude to stát za **h----**
- (2) Co,nám je do nákyho Amíka,přece se z toho **n-----m**
- (3) Soudy se s tím nějak **se-----**.
- (4) Hilšer pomáhal děte z rozvojových zemí a na naše děti se **vy-** jak si tak myslím.

Pokud se jedná o náhradu písmena pomlčkou, i tato varianta je přispíváтели v komentářích použita (4) – (7). Znovu s různým počtem zastoupených písmen ve slově.

- (5) to je do nebe volající a ještě ho podporuje duo ČT **bu-íků**
- (6) tobě bych udělal to samé, co ten **kr--l** tomu psovi
- (7) Už tý **k---ě** docházejí prachy.
- (8) Když přijde vichřice, všichni si přejí, aby byla co nejdříve v **p-d-li**.

Nakonec se dostáváme k poslední obměně, která je v této strategii velmi častá, a to vložení pomlčky do sprostého slova. Jedné (9), dvou (10) či tří pomlček (11) nebo také pomlčky vložené mezi slabiky (12) a za každé jednotlivé písmeno slova (13).

- (9) To nepotřebuje,hlavně že má **P-IČO**
- (10) Vetsiho **HO--VNO** tam nemá
- (11) Koupil bych raketové košty aby vypadla z vlády dříve než nadělá více škody než **jeb----lá** Vlasta.
- (12) Tož doufám, že to těm dvěma gaunérům (zločincům) Šorošovi a Kišce nevěříte a podle toho se zachováte, jinak si budu muset myslet, že jste fakt **ko-ko-ti!!!**

(13) Myslím, že toho **P-O-S-R-A-L** dost.

5.3.4. Znak

Způsob obcházení přímého vyjádření vulgarismu, který jsme pracovníci pojmenovali „znak“ a který reprezentuje 5 % všech sesbíraných způsobů obcházení. Tento znak představuje obrázek „sedací části lidského těla“, jež je graficky vytvořen z klávesových znaků a jež zastupuje výhradně vulgární výraz *prdel*. Setkáváme se s ním v 17 různých typech. Více demonstruje následující tabulka (tab. č. 4) zobrazující frekvenční seznam všech typů realizace strategie obcházení znakem.

Rank	AvgRank	FreqRank	Type	Frequency
1	1	1	(!_)	43
2	2	2	(._)	12
3	3	3	(!)	7
4	5	4	(;)	3
5	5	4	(_i)	3
6	5	4	(i)	3
7	7.5	5	(!-)	2
8	7.5	5	(.)	2
9	13	6	(!)	1
10	13	6	(.)	1
11	13	6	(°)	1
12	13	6	(!_))	1
13	13	6	(._)	1
14	13	6	(_l)	1
15	13	6	(_l)	1
16	13	6	(l)	1
17	13	6	!_	1

tab. č. 4

Nejčastějším způsobem skrytého vyjádření slova *prdel* v této strategii je obrazec „(!_)“ vytvořený z pravé a levé kulaté závorky, dvou podtržitek a vykřičníku uprostřed (1). Na druhém místě, co se četnosti týče, nacházíme obdobný obrazec „(._)“ se záměnou vykřičníku za tečku (2). Jako poslední zmíníme třetí nejfrekventovanější typ „(!)“, v porovnání s prvním uvedeným v něm dochází k vynechání podtržitek (3), to připisujeme snaze o úsporu času.

- (1) Čas poslat Kalouskovi složenku a nakopat ho do té jeho (!_)
- (2) No, a vidíte, je mu to u (._) zrovna jako mně.
- (3) Ztrácíš voliče a tímto štekem jim lezeš do (!)

Na závěr uvádíme příklad (4), který jsme nezahrnuli do předchozího souboru dat, jelikož se nejedná o čistě grafický znak zastupující totožné sprosté slovo, ale jde o jeho vložení do vulgarismu samotného.

- (4) Každý vazal jež se k politice Bruselu vázal a tvářil se důležitě až vesele, foukal s nimi stejným směrem měl naše dle jeho pohledu ovčany a voliče u **pr(!_!)dele** (...)

5.3.5. *Zadel* či *zádel*

Námi zvolená zkratka „zad“ reprezentuje další strategii obcházení, která je (stejně jako předchozí „znak“) používána pouze pro vulgarismus *prdel*. Jedná se o nově vytvořené slovo *zadel* či prodlouženě *zádel*, tedy o novotvar vzniklý smíšením dvou již existujících slov (blending), a to „zadek“ a „prdel“. Nacházíme jej mezi daty celkově v 2,53 % případů a v 10 odlišných typech (viz tab. č. 5).

Rank	AvgRank	FreqRank	Type	Frequency
1	1	1	zádele	26
2	2	2	zadele	5
3	3	3	zádeli	3
4	4.5	4	zádel	2
5	4.5	4	zadel	2
6	8	5	vlezdozádelníci	1
7	8	5	vlezdozádelové	1
8	8	5	záděle	1
9	8	5	zádelkovat	1
10	8	5	zadeli	1

tab. č. 5

V předcházející tabulce si můžeme všimnout, že šest z deseti typů se liší pouze svou deklinací a také již zmíněným prodloužením první slabiky výrazu. Jedná se o tvary *zadel* (1), *zádel* (2), *zadele* (3), *zádele* (4), *zadeli* (5) a *zádeli* (6).

- (1) zakladam stranu chlupata **zadel**::-)))
- (2) Kavárenští povaleči, havloidi a ostatní zbytečná verbež na tomto světě - polibte si **zádel**!
- (3) a to prej máme holý **ZADELE**
- (4) On se té politiky drží jako taoletní papír **zádele**.
- (5) To zase budeme pěkně v **ZADELI!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**
- (6) Tak se drbejte v **zádeli** a jste za vodou.

Za povšimnutí stojí pak další novotvary, tj. *vlezdozádelníci* (7) a *vlezdozadelové* (8), které svou formou napodobují již existujících odvozená slova od vulgárního vyjádření „vlézt do prdele“, tj. *vlezdoprdelníci* a *vlezdoprdelové*.

(7) Angláci vždycky byli a dodnes jsou nechutní podrazáci a navíc američtí **vlezdozádelníci!**

(8) Winston Churill to byl britský politik, ne vy **vlezdozadelové**.

Na závěr zmíníme sloveso *zádelovat* (9) vytvořené jedním z přispívatelů, které se taktéž formuje na základě kořene slova novotvaru *zádel* a jehož význam je nejspíš „lézt někomu do prdele“.

(9) Pořád musíme někde **zádelkovat!!**

5.3.6. Mezera

Následující strategie obcházení přímého vyjádření patří mezi ty s nižší četností. V souboru dat se vyskytuje vzorek pouze o velikosti 1,53 %. Způsobů, jakým uživatelé zapojují mezeru do vulgarismů ve svých příspěvcích, přesto nacházíme hned několik.

Nejdříve je to mezera pravidelně vložená mezi slabiky dvouslabičného (1) či víceslabičného slova (2) anebo různě umístěná ve víceslabičném slově (3) – (4).

(1) No jo bordelů je asi málo, tak vyřázejí na lov, **dě vký** nevychované

(2) Lepší se **u šou stát** k smrti, než vzpomínat na pracovní úspěchy...

(3) Kdyby poslanci **de bilního** bloku neseděli v hospodě a nech...li neby Ondráček zvolen.

(4) Jdi uz do **Prde le**, Filip!

Dále se setkáváme s použitím mezery mezi každé jednotlivé písmeno slova (5) nebo nahodile, tj. po dvou písmenech (6) či uprostřed slova (7) bez ohledu na postavení slabik.

(5) Suma-sumárum – celospolečenský **b o r d e l** non plus ultra v dějinách země nemající obdoby.

(6) Když se spojí dva exstremity dohromady a trochu se naředí, má tady kýbl **sr ač ek**.

(7) Západ se na nás vždy **vys ere..**

Posledním nalezeným typem tohoto způsobu obcházení je nahrazení jednoho písmene mezerou (8) – (9). Vizualně tak dochází ke zmizení písmene ve sprostém slově.

(8) Tak tohle nejni **pr el**.

(9) A pak nás informuj o jejich přínosu pro naší zemi. **De ile**.

5.3.7. Záměna za jiné písmeno

Také záměna písmen jako způsob nepřímého vyjádření sprostého slova patří mezi ty méně časté, jen 1,06 % případů. Uživatelé ji používají téměř výhradně uprostřed výrazu a nejčastěji pracují s podobností ve výslovnosti mezi originálním slovem a tím se záměnou. Přirozeně nejvíce typů záměn nalézáme v nejužívanějším vulgarismu *prdel*. Vždy se jedná o záměnu alveolární vibranty „R“ nejprve za polozavřené přední „E“, zavřené přední - „I“ a zavřené zadní - „U“ (1) – (3) a dále za alveolární laterální aproximantu „L“ a palatální aproximantu „J“ (4) – (5).

(1) S ANO se dostaneme tak akorát do **pedele!!**

(2) Státotvorně šel do **pihele?**

(3) Co si však ale neuvědomují, je fakt, že by tentokrát od zbytku světa nejspíš dostali na **pudel....**

(4) Ti komunisti ať jdou raději už do **pldele**, když jim nevoní ani SPD!!

(5) " Andreji" jdi do **pjdele**, já vůl komu jsem to jenom skočil na špek !

Podobná záměna „R“ za „J“ se vyskytuje i ve vulgarismu *kurva* (6). Zároveň autor ve stejném slově zaměnil labiodentální frikativu „V“ za bilabiální aproximantu „W“, a tak stejně jako v příkladu (2) dochází k záměně hned dvou písmen v tomtéž slově, zde dentální okluzivu „D“ za glottální frikativu „H“.

(6) Napsala jsem "rebelové" a to je pro ně slabé! Jsou to **kujwy!**

Ve výrazu *hovno* pak přispívatelé diskuze zaměnili labiodentální frikativu „V“ za zavřenou zadní samohlásku „U“ (7) – (8).

(7) Vládičku nebo Míro, ty musíš mít asi život úplně na **houno**, vid'?

(8) takže debata o **hounu...**

Záměna labiodentální okluzivy „V“ za její neznělý protějšek labiodentální frikativu „F“ ve slově *svině* je jistě výsledkem progresivní spodoby znělosti (9). Nacházíme zde i příklad použití záměny, která je následkem regresivní spodoby znělosti. Uživatel nahradil znělou post-alveolární frikativu „Ž“ neznělou souhláskou stejného způsobu tvoření „Š“ (10).

(9) Byl to cikán, černocho, nebo snad muslimský inženýr? **sfíně** černé..pardon :)

(10) Jsou na **přesdršku** !!!

I k nepřímému vyjádření sprostého slova *hajzl* bylo použito strategie obcházení záměnou, a to vyměněním glottální frikativy „H“ za pre-alveolární semiokluzivu „C“ (11). A také složitější záměna s využitím grafické podoby malého písmena alveolární laterální aproximanty „L“ a velkého písmena zavřené přední samohlásky „I“ v kombinaci se zavřenou zadní samohláskou „U“ a přidáním diakritického znaménka – stříška neboli *cicumflex*, který se nachází např. ve francouzštině (12).

(11) Odstěhuj se alespoň na rok do Hamburku a poznáš proč máš mínusy,

Cajzle!

(12) Nekrológy těm **hajzlům** jdou.

Závěrem uvádíme originálnější případy písmenné záměny ve vulgárním slově *piča* nebo z něho odvozeném výrazu *pičovina*. Záměna je zde tak důmyslná, že autor příspěvku v podstatě vytvořil slovo zcela jiného významu a tím se naprosto vyhnul přímému vyjádření. Vždy dochází k záměně post-alveolární semiokluzivy „Č“, a to nejprve za bilabiální okluzivu „P“ (13), pak za zdvojenou alveolární frikativu „Z“ (14) a nakonec za kombinaci dentální okluzivy „T“ a velární frikativy „CH“, která vytvoří složeninu souhlásek běžně vyslovovaných v anglickém jazyce právě jako zaměněné české „Č“ (15).

(13) Nobur , to je **pípa** :-)

(14) **Pizza** jedna

(15) Zcela jistě vymyslí nějakou **pitchovinu**, hodnou jejich socialistického rozhledu..

5.3.8. Speciální symboly

Opakem k užívání teček jako nejjednodušší strategie nepřímého vyjádření vulgárních výrazů je použití speciálních symbolů. To totiž vyžaduje složitější způsob vložení (často klávesovou kombinaci) nebo více času na jejich vytvoření.

Prvním speciálním symbolem je tzv. zavináč, znak běžně používaný v e-mailové komunikaci, který odděluje v e-mailové adrese jméno uživatele od jména domény. Ten můžeme najít jednak jako náhradu písmena „A“, na které se podobá **(1)** nebo jako náhradu za jakékoliv jiné písmeno **(2)**. Také může být tento speciální symbol pouze vložen do sprostého slova **(3)** nebo je v jednom vulgarismu použit vícekrát a kombinuje dvě z předcházejících variant, tj. náhrada za „A“ a vložení do slova **(4)**.

(1) **N@sr@l** bych jí!

(2) Teď jste pro změnu pytel **sra@ek!**

(3) Kdo platil výlety vládním letadlem Topolánkovi na lyžovačky do Alp a za **dě@vkama** na zahradu Berlusconiho atd?

(4) Na posledním foto se mi ten policajt líbí ,ale já bych raději ksicht toho **zmr@d@**,protože to byl akt nelidskosti!!!

Speciální symbol používaný pro označení měny eura je dalším, který je k nalezení mezi sesbíranými daty. Autor jej používá namísto písmena „E“, na nějž se tento znak podobá **(5)**.

(5) Tak tomu se říká život v **prděli**.

Výpustka (neboli trojtečky) je také speciálním symbolem, přestože se pouhým oka může zdát, že se jedná o tři běžné za sebou následující tečky. Pokud se totiž pokusíme vyhledat běžně používané tečky, ve výsledcích se nám slova, ve kterých byla trojtečka použita, nezobrazí **(6) – (8)**. Je dost pravděpodobné, že se nejedná přímo o záměr (ze strany pisatele) použít tento speciální symbol, ale pouze o automatické nastavení přístroje, na němž je daný příspěvek napsán. Naznačuje to následující příkladová věta **(9)**, protože za výpustkou následuje ještě jedna běžná tečka.

(6) Tak si laskavě toho provařeného politika s jeho doporučeními a odsudky laskavě strčte do ... a zavřete dekl.

(7) Pohlavíbud' má **pič...** nebo (...)

- (8) Jednoduše řečeno, ví o islámu **h...o**.
 (9) Šéf trop 09 kradousek je asi **h....** splachovací

Dalším speciálním znakem, jehož vložení jistě bylo hodně pracné, je výrazná tečka postavená uprostřed řádku na pozici písmena „R“ **(10) – (11)** a dlouhá pomlčka (em-dash) nahrazující celou slabiku vulgarismu **(12)**.

- (10) Vyzívám občany : nekupujte **s•a4ky**
 (11) Nějak se Pováclavu I.©Já, hradním šaškům (jeho loutkovodičům), Chutnému, Mlináři, Mňěkíkovi a **K•eténovi** ©Já MILIJARDY \$ od Čínských soudruhů rozplývají..
 (12) to si myslí jen burani víte Jakube měte vlčí mlhu nás co nesouhlasí s EU většina a vaše úsudky nám jsou u **prde—**

5.3.9. Jiné strategie

Máme k dispozici obsáhlý soubor sesbíraných dat, a proto se mezi nimi objevují i ne příliš časté způsoby obcházení přímého vyjádření vulgarismů. Tyto strategie jsou sjednoceny v následující kapitole do tří celků. Nejdříve to jsou strategie obsahující nepísmenné znaky **a) – g)**, poté jsou to strategie s písmennými znaky **h) – o)**, poslední jsou pak zvláštní způsoby obcházení **p)**.

- a)** Začneme podtržítkem vloženým mezi jednotlivá písmena slova **(1)** nebo různě ve slově **(2)**.

- (1) Novinky.cz a 4 tisíce lidí s Kalouskem jsou **b_z_r_n_i** a **č_r_c_**. :-)
 (2) Ty stromy jsou fakt strašný **sv_i_ně**, horší než komunisti!

- b)** I když je čárka, podobně jako tečka, nenáročným znakem, který lze jednoduše a rychle napsat, nebyl uživateli příliš používán. Čárky nacházíme v pozici inference **(3)**, za prvním písmenem vulgarismu **(4)** nebo vložené uvnitř slova nahrazující určitá písmena **(5)**.

- (3) V jeho věku by mi byla nějaká ČR u „„„„
 (4) to jsou **k,,,** nenažraný - koryta a zase koryta a to mají tak málo %
 (5) Nejnebezpečnější je kalousek, měl být dávno v teplákách ,ale díky bordelů tady je stále u koryta,ale na každou **sv,,i** se voda vaří

c) Podobně jako v předchozím případě, mohla být motivací pro používání symbolu „plus“ jeho dostupná pozice na klávesnici, a tudíž jednoduchost vložení. Tento znak se vyskytuje mezi písmeny slova (6), mezi jeho slabikami (7) nebo jako náhrada za určitá písmena (8).

(6) Zeman se díky své neschopnosti (či naopak všehoschopnosti), odpudivým vadám charakteru a briskně mizejícímu intelektu, instaloval do role "Putinova užitečného **i+d+i+o+t+a**".

(7) To ví i **de+bil**, že v takovém počasí to klouže.

(8) **Bor++l** by byl stejný, ale byla by větší sranda.

d) Dvojtečka je již o něco komplikovanější symbol, pokud jde o jeho vytvoření, přesto se nejedná o speciální znak a běžný uživatel zvládá jeho rychlé vložení pomocí kombinace dvou kláves, a to mezi jednotlivá písmena slova (9) nebo jako náhradu zvolených písmen (10)

(9) Babiš není zrovna můj šálek kávy, dokonce bych souhlasil, že jako politik není moc šikovný, a třeba k SPD se dokonce zachoval jako **H:A:J:Z:L**, ale jediný opravdový a amorální ŇOUMA v politice je **KALOUSEK!**

(10) Běžte už všichni nadlidé do **H:JZ:U!!!**

e) Taktéž vložení uvozovek do textu není příliš komplikovaný úkon. Ty v příkladu věty (11) zastupují písmeno vulgarismu a zároveň jsou navíc vloženy do slova.

(11) Co si to dovoluje tě vy **zas"a"ný** Rusky (...)!

f) Dále uživatelé na místo písmena s háčkem vložili pouze příslušné diakritické znaménko (12) – (13), a tím usnadnil čtenáři hledání obcházeného vulgarismu.

(12) Ti tam mají nějaké Česko v **piři** :-):-)

(13) Ty jsi taky něčí vnučka a máš právo tady psát takové **sračky**.

g) Podobnost vzhledu číslice a písmene využili přispívatelé v několika případech (14) – (15) také jako způsob nepřímého vyjádření sprostého slova.

(14) Jo a tu vaši TV Seznam jsem smazal ze svého satelitu, protože to jsou ještě větší **5račky**, než čt!!

- m) Pokud chce přispívatel obejít přímé vyjádření vulgarismu za pomoci zkratky, je potřeba, aby daná zkratka byla jednoduše pochopitelná pro čtenáře. Vulgarismus *kokot* je tedy skrytý za zkratkou „kkt“ (29) a sprosté slovo *kurva* nalezneme pod zkratkou „kua“ (30).

(29) Jardo, ty ho pleteš s Kalouskem, jen on se oblékl do trička těchto **kktů!!!**

(30) Ptá se někdo proč umírají evropané ????. A proč !!!!! **Kuá !!**

- n) Mezi daty se vyskytují případy, kde se vulgarismus spojuje s předcházející předložkou, nejdříve se jedná o slovní spojení „přes držku“ (31) – (32) a poté o „do prdele“ (33) – (34).

(31) To je na "**přesdržku**".

(32) Tos byl ty, cos dostal tu hezkou **přesdrž.ku**?

(33) Aspoň zas chvíli nepolezeme **dopr**le** Rusku :)

(34) Kde to žijeme **dopr-dele**.

- o) Někteří uživatelé se dokonce pokusili přímo o cenzuru svých komentářů pomocí tzv. vypípnutí sprostých výrazů (35) – (36) nebo pomocí odvolání se na čtenáře frází „vy víte kam“ (37).

(35) Chtělo by to předčasné volby, aby jste konečně táhli do (**píp.....píp**).

(36) Svět se v **píííííííp**, obrací.

(37) Ankety ať si strčí ... **Vy víte kam**.

- p) Poslední dva vybrané příklady není možné nikam zařadit. Jde o rozdělení slova na dvě části a jejich vzájemné propojení spojkou „a“ (38). A naznačení vulgárního slova způsobem běžně užívaným v ústním projevu (39).

(38) jistě babiš je ňouma-stále lepší než **deb a il** kalousek

(39) ten Bureš to zase **poto...** sorry jako)))

5.3.10. Použití více strategií obcházení najednou

V několika případech se pisatelé dokonce rozhodli obejít přímé vyjádření svého vulgarismu hned dvěma způsoby (při značkování jsme používali zkratku „mix“).

Nejvíce užívaná je opět tečka, kterou registrovaní přispívatelé diskuzí zapojují v různé kombinaci s dalšími strategiemi.

Nejdříve tedy používají tečku společně s hvězdičkou (1), pak s pomlčkou (2), následuje kombinace tečky se záměnou písmen (3), inferenční tečky následované znakem (4), tečka s novotvarem *zádel* (5), tečky s použitím mezer (6) – (7) a tečky s méně častými způsoby obcházení (8) – (11) zmíněné v předchozí kapitole (viz kapitola 5.3.9.), tj. háček, čárka, vícenásobné užití jednoho písmene slova nebo speciální znak.

- (1) Chápu, jste **nas*.ní**, že Vám někdo z Bruselu říká, jak máte krájet řízky, mně se to taky nelíbí, ale po ekonomický stránce by ČR byla v **p*d.li**.
- (2) kdo takovým "**de..bi-m**" může dát v dalších volbách hlas?
- (3) Nevím proč ale začíná mě nějak ta sněmovna Nadbohů **s.j.át**.
- (4) dbes už je nad slunce jasné že to byla ubohá provokačka stejně jako chemie v Sýrii už s tím jděte do **...(?!_)**
- (5) Hlas lidu má u **zá.ele**
- (6) Jen **zas.r a .n.y** boj o koryto .
- (7) Všem co tu píšou blbosti,, jako že jenom, když nikoho neohrozí, a ostatní **pí...oviny**.
- (8) Měl jim pořádně **vyř..kat** mozek z hlavy a byl klid..
- (9) Táhněte do háje **ču..ci,,,**
- (10) No, jestli Klaus ml. bude ve vládě, tak to se pan profesorjánevímčehovšeho Fiala z toho **p.....os....ééééere.....**
- (11) Jenom hlupák a zrádce,by těmto **ko...zo...m...r...d@m** chtěl pomáhat!!!!!!!

Dále se setkáváme s kombinací hvězdičky a další strategie. A to nejdříve s pomlčkou (12), hvězdička se záměnou písmena ve slově (13) a v kombinaci s jiným způsobem obcházení, zde s lomítkem (14).

- (12) **K**-*** a na co ještě půjdou moje daně????
- (13) (plamen v srdci a **how*o** v hlavě)
- (14) Ty máš v tý palici dobře **nam*/**no de***/le!!!!!!!!!!!!!!**

Často se také v datech vyskytuje varianta s pomlčkou: pomlčka s mezerou za prvním písmenem slova (15) nebo uprostřed slova (16), pomlčka se záměnou písmena

uvnitř slova (17), pomlčka se zdvojením písmena (18) a pomlčka s čárkami následujícími za slovem (19) či spojující slovo s předložkou (20).

(15) Tady by se jeden z těch slovních narážek doslova **p - - -**

(16) CO MŮŽEŠ URVAT TO URVI --- CO MŮŽEŠ **ZKUR -- T TO ZKUR -- VI!!!**

(17) Lepší zkusit SPD než tyhle **zkuj--syny**.

(18) Dalsi **ko--kotinna** z vlady .

(19) U některých článků už v **p-deli,,** evidentně jsou!.-))

(20) Všechno ostatní považuji za žumpu, které lezou **do,,pr-ele**, tak akorát..

Dále je také použit způsob obcházení přímého vyjádření pomocí mezery v kombinaci s jinou strategií, a to s nepřímým vyjádřením výrazu *prdel* pomocí novotvaru *zádel* (21), se záměnou písmen ve slově (22), s podtržítkem (23), s dvojtečkou (24) a se speciálním znakem „zavináč“ vloženým namísto písmena (25).

(21) Ještě že tyto kydy jsou panu prezidentovi **U Z Á D E L E!!!**

(22) Kolár, si **coco t?**

(23) od které doby je **svi_ně** sprosté slovo??

(24) JEŽIŠMAJRA UŽ BĚŽTE S TÍM DO **P R : E L E!!!!**

(25) Babiš se začíná podvolovat EU,,a tím si **se @e** do bot,,,,

Pro úplnost doplňujeme ještě případ kombinace záměny písmena uvnitř slova s vynecháním písmena (25).

(26) **KUWA** kde to žijeme???

Velmi zřídka se setkáváme s kombinací tří a více různých strategií použitých zároveň v jednom vulgarismu, přesto se takové případy vyskytly. Pro ukázkou uvádíme tři z nich. V prvním je to kombinace tečky, pomlčky a záměny písmena (26); ve druhé nacházíme tečku, čárku a mezeru (27); v posledním pak autor komentáře vložil mezi každé jednotlivé písmeno vulgarismu jiný znak, ať už speciální či nikoliv (28).

(27) Proamerickéj **h.i-zl**.

(28) likvidatipor V4 a pohůnek USA a Sorose, at'DRŽÍ **HU ,,BU**

(29) Přála bych všem těm tisícům lidí - hlavně ženské straně - aby je nějaký Běloch s pigmentem navíc - nafest **O_š*u-k>al**.

5.3.11. Upřesňující dokončení vulgarismu

Je velmi pravděpodobné, že ve snaze být správně pochopen a vyhnout se případnému nedorozumění, se přispívatelé ve svých komentářích uchylují k upřesnění jimi použitého skrytého vulgarismu. Nejčastěji je tak dané nepřímě vyjádřené sprosté slovo následováno neutrálním výrazem stejného významu a toto upřesnění se nachází v závorce nebo ihned za slovem.

Začneme s jednoslovnými výrazy: *sračka* je tedy upřesněn slovy „lejno“ nebo „průjem“ (1) – (2), *prdel* je následována slovy „zadek“ nebo „zadnice“ (3) – (4), za výraz *huba* uživatel dodal slovo „ústa“ (5), jako „pánské přirození“ byl následně označen vulgarismus *čurák* (6) a *srát* je upřesněno slovy „kakat“ a „kálet“ (7) – (8).

- (1) To by bylo z bláta přímo do **s....k!** (lejn)
- (2) Z toho dostanete ještě **sra..** průjem.
- (3) Donalde TRUPETO bych tě s chutí nakopal do **pr-** zadku.
- (4) To si z nás obyčejných lidí děláte pane ministře, velkou ale velkou.... (zadnici!!!).
- (5) To je zajímavé, tato paní nedokázala odpovědět, když se GB napřímou a oficiálně zeptala a najednou má důvodů plnou **hu..**, pardon ústa.
- (6) V tomhle věku už by snad mohl mít rozum a nejezdit jak **čů...** pánské přirození..
- (7) ne jako podřadná holota, které EU jen diktuje, ovládá a doslova **s....**, kaká na hlavu.....!!!!!!!
- (8) Pořád to říkám, je to jedna verbež, včetně komunistů, každý si hřeje svoji polívčičku a na občany zvysoka **s....** kálejí.

Podobné upřesnění obsahují i následující příklady. Zde však uživatelé spíše doplňují, v jakém významu byl daný vulgarismus použit. Tudíž sprostý výraz *srát* je zde využíván ve smyslu „štvát někoho“ (9) – (10) nebo „na někoho kašlat“, tj. nezajímat se o něj (11).

(9) Tady\ nepomůže nic než nové volby a vedoucí úloha jedné strany, byť mi to pěkně **se..** štve,ale jiné řešení bohužel už není.....

(10) Ani nevím, co vás na tom tak **ser...** štve, jestli to, že nemáte těch 50 mega na zakoupení obrazu, nebo to, že je něco tak cenného.

(11) Nechcete se už na ty "predpovedi" **vysr....** vykaslat?

Pokud zmiňujeme upřesnění významu, nacházíme mezi sesbíranými daty další věty, ve kterých si navíc autoři pohrávají s podobou vulgárního slova s tím upřesňujícím. Dané výrazy sdílí první písmena slova či přímo slabiku. Skrytý vulgarismus *prdel* je následován slovem „prýč“ (12), druhá slabika výrazu *průser* je dokončena druhou slabikou slova „průšvih“ (13) a stejně tomu tak je ve sprostém slově *hovno* a jeho upřesňujícím slovním spojením „hodně málo“ (14).

(12) Jestli Sobotka vedl stranu do **p...** ryč, ti dva borci našli zkratku.

(13) **Průs..** švihů jsi nadělal dost.

(14) Poláci - chtějí mužou, ale dostanou zřejmě **ho...** dně málo - velkou nebo malou nulu!!

Nápaditěji jsou pak dokončena následující spojení s vulgarismem *prdel*. Příspěvatelé diskuzí doporučují serveru novinky.cz „jít do ulic“ (15) a předpovídají, že pokud se Slováci nevzpamatují, tak „budou v EU“ (16).

(15) Novinky,jasně se vymezujete,jděte taky do.... ulic.

(16) Ale Slováci se musejí dát doromady, jinak jsou v .. eu.

Závěrem zmíníme případy, kde jsou věty se skrytým vulgarismem dokončeny běžně užívanou frází sloužící k obcházení přímého vyjádření vulgarismu. Nacházíme zde slovní spojení „jít do kytek“ nebo „jít k šípku“ namísto vulgárního „jít do prdele“ (17) – (18-), spojení „políbit prdel“ je nahrazeno „políbit šos“ (19) a popsání kvality jako „na hovno“ je dokončeno slovním spojením „zadarmo drahá“ (20).

(17) Stava se zrejme smutnou tradici, ze si do prednich pozic volime ty, kteri se nejvic zasadili o to aby CR sla ekonomicky i politicky do **pr...** kytek...

(18) Ať jde celá opozice do k šípku.

(19) Antizemanovci, můžete našemu prezidentovi tak akurát políbit... šos.

- (20) nemaji v ruce nic,hned soudi,,,,chtel bych mit jejich starosti,resi kraviny,,misto aby delali neco uzitecnyho pro lidi,,banda na na *****,,zadarmo draha

Nakonec ještě několik poznámek k předcházejícím kapitolám (5.3.1. – 5.3.11.) popisujícím všechny strategie obcházení přímého vyjádření vulgarismů vyskytující se mezi sesbíranými daty. Při analýze textových dat jsme nerozlišovali vulgární výrazy napsané pouze velkými písmeny, jelikož psaní ve verzálcích nepovažujeme ze další samostatný způsob nepřímého vyjádření, ale spíše za intenci autora zvýšit expresivitu výrazu. Nástroj QUITA nám tedy všechny takto psané vulgarismy převádí na malá písmena a sjednocuje s ostatními. Příkladové věty (1) a (2) jsou tudíž označovány a následně vyhodnoceny totožně, tj. vulgarismus *prdel* skrytý pomocí způsobu obcházení za použití teček.

- (1) Dělaš si **P.R.D.E.L.?????**
(2) děláte si z nás (...) **p.r.d.e.l**

Další upřesnění je nutné uvést u vět, které jsou napsány bez jakýchkoliv diakritických znamének. Někteří uživatelé totiž při psaní svých komentářů nepoužívají vůbec diakritiku, a tudíž i sprosté slovo samotné je takto napsáno. Dle našeho názoru se jedná pouze o styl psaní, popř. o způsob užívání klávesnice či snahu o úsporu času, nikoliv však o záměrné skrytí vulgarismu. Proto i zde uvádíme příklady vět, v nichž byl vulgarismus ručně označován, jako by diakritická znaménka obsahoval (3) – (6). Avšak při případném automatickém zpracování vulgarismů by bylo nutné brát tento fakt v potaz.

- (3) To se dalo cekat co jineho chtit od Sorosovy **dev...!**
(4) Lidi je jak **srac...k**.
(5) Tohle jednou skonci pořádaným **prus.erem**.
(6) Vsada bych se, ze to zapalila nejaka zavistiva konkurencni **sv.ne...**

V předchozím odstavci jsme zmínili automatické zpracování vulgarismů, proto uvedeme další možná úskalí, se kterými jsme se setkali a která by mohla způsobit problémy či úplně znemožnit detekci vulgárního výrazu. Nejprve jsou to tzv. překlepy.

Uživatel se splete (přehmátne) a dané slovo pak obsahuje nesprávné písmeno, které bylo neúmyslně stisknuto (7). Automatické zpracování by bylo v tomto případě obtížné, podobně jako u pravopisných chyb ve sprostém slově způsobené autorovým zaváháním či neznalostí pravidel pravopisu (8) – (9). Komplikací by ale také mohlo být pozměnění vulgarismu v rámci nářečí (10) nebo použití nezaužívaného novotvaru (11), stejně jako využití vulgarismů pocházejících z jiných jazyků nebo přílišná kreativita pisatelů (viz následující kapitoly 5.3.12. a 5.3.13).

- (7) Demonstranti jste mi u **pr..let** stejně jako Babišovi.
- (8) Máte pravdu je to **vlezdop....ství** a v tom se nejvíc vyznají pravičáci z ODS a TOP09, ale že to udělá ANO mě překvapilo.
- (9) všechna ta pravda je asi tak důvěryhodná,jak zbraně hromadného ničení v Iráqu a kdo zalhal jednou tak pro své **skur...é** zájmy zalže znovu.”
- (10) Uražená ješitnost je **svi-ňa** :-)
- (11) To víte, **dobro s.e.r.n.é.** organizace s vámi souhlasit nebudou!

5.3.12. Anglické vulgarismy a od nich odvozené výrazy

Sesbírané vulgární výrazy pocházející z anglického jazyka nejsou zařazeny mezi data, jelikož se jedná o ne příliš početnou skupinu a bylo by obtížné je přesně označkovat pro pozdější analýzu. Tato záměna cizojazyčného výrazu namísto toho českého se stejným významem je ale také jedním z funkčních způsobu, jak obejít přímé vyjádření sprostého slova. Setkáváme se s nejznámějšími a nejběžnějšími anglickými vulgarismy, počínaje výrazem *shit* (1), *shut up* (2) - (4) a *bullshit* (5) - (6).

- (1) Francie už je **sh*th**
- (2) Od toho jsme tady...**shut up**,že...
- (3) **Shut up** ,Boris
- (4) Na příštích 5 let můžete **shut up**... ;)
- (5) Článek je odshora dolů jeden velký **bullshit!**
- (6) **bullshit** dneška....

V diskuzích nacházíme také zkratku pro anglický vulgarismus vyjadřující překvapení či nepochopení *what the fuck* (7) – (8).

- (7) **WTF?**

(8) LOL tak to je největší **wtf**?

U některých anglických vulgarismů si všímáme vlivu českého jazyka a zejména deklinace, např. množné číslo od slova *shit* (9), nebo slovotvorby na základě jazykových pravidel češtiny a následné deklinace slova *fuck* (10).

(9) Vedle Evropských hodnot, Rady pro mezinárodní vztahy a dalších **shitů**, obohatí Piráti tyto tanky.

(10) Pražáci jsou zpyokaní, tak ať poznajů, aké je to, když si nechajů vládnut' cěrkou z Hornej Dolnej a socanským **Fu(káčem**

Dále se setkáváme s vulgarismem *pussy* (11), který zřejmě nabyl největší popularity po rozhlasovém rozhovoru prezidenta České republiky Miloše Zemana, v němž jej vyslovil. Uživatelé si tak pohrávali s jeho formou (12) - (13) a dokonce vytvořili novotvar založený na složení daného vulgarismu a pojmenování pro hlavu státu, tj. *pussydent* (14) - (16).

(11) To je to multikulturní vobahacení, co **Pussy** Merkel vítala.

(12) ty jsi Miloši "**passy**"

(13) A ta jejich **pussa** taky.

(14) Tohle není prezident, to je prostě **pussydent**...

(15) Buran jako vždy... co jiného na to říct...to je holt náš **pussydent**...

(16) A co ten největší hulvát a sprost'ák **PUSSYdent**?

Pouze ve dvou případech, tj. (1) a (10), se přispívatel snažil obejít přímé vyjádření daného vulgárního anglicismu. Ve zbytku si nejspíš uživatelé portálu novinky.cz byli jistí, že jim žádná sankce v podobě vyloučení z diskuzí v českém prostředí nehrozí.

5.3.13. Kreativita při obcházení vulgarismů

Při obcházení přímého vyjádření vulgarismů se najdou i takoví uživatelé, kteří ve svých komentářích projeví značnou představivost a kreativitu. Neskryjí totiž dané sprosté slovo obvyklým způsobem, ale zvolí mnohem nápaditější cestu, jak bez použití vulgárního vyjádření dát všem ostatním najevo svůj názor.

Prvním případem je použití spisovného či odborného až lékařského výrazu namísto vulgarismu. To může v daném kontextu útočného komentáře působit téměř komicky. Takové počínání lze najít u nahrazení slov souvisejících s vylučováním, jako např. *prdel* (1) - (3), *srát* (4) a *hovno* (5). Ale také u slov, jež se vztahují k sexuálnímu chování, např. *čurák* (6) nebo *piča/kunda* (7).

- (1) Ať si OSN políbí **rektum**.
- (2) A my jim lezeme do **análu**.
- (3) a můžou si navzájem olyzovat **řitní otvory**
- (4) Nu, nebude si **kálet** do vlastního hnízda ...
- (5) no jo ale na druhou stranu se tvrdí že z **ekxtrementu** bič neupleteš
- (6) Mám pocit, že ten Kyška je pěkný **pyj**.
- (7) kalousek je top **vagína**

Zvláštním případem jsou taková nahrazení vulgarismu spisovným výrazem, kdy se jedná o slova složená. Jako příklad uvedeme vulgarismus *zkurvysyn*, kde je ono vulgární slovo nahrazeno slovem spisovným (8) nebo *vlezprdel*, kde dochází nejen k záměně sprostého slova za spisovnou „řit“, ale také k výměně pozic slov ve výrazu (9).

- (8) Většího z **prostitutkysyna** jsem neviděl
- (9) Jsem zvědavý na ty naše nové **řit'olezce**, jestli budou hrát úlohu užitečných idiotů jako Poláci.

Dalším kreativním způsobem je jakýsi popis nebo opis daného vulgarismu. Tyto případy byly také poměrně časté. Výraz *kurva* je nahrazen spojením „prodejná dívka“ (10), slovo *svině* opsáno jako „samici od prasete“ (11), *hovno* zjemněno na frázi „nevábný bobek“ (12) a *prdel* je vyjádřena jako „otvor, kterým odcházejí fekálie“ (13).

- (10) Ti novináři se někdy chovají jak **prodejná dívka**...
- (11) Na každou **samici od prasete** se vaří voda
- (12) Další "**nevábný bobek**" od vrchnosti !!
- (13) Vůbec se mu nedivím,nemá zapotřebí lézt skotu do **otvoru,ktrým odcházejí fekálie** !

Čtenář musí projevit značnou míru fantazie a také všeobecných znalostí, aby odhalil některá další nepřímá vyjádření vulgarismů. Například vulgarismus *pičovina* je možné obejít slovy „pikačuovina“, inspirovaným postavičkou z animovaného seriálu Pokémon (14) nebo „3.14-čovina“ odvolávající se na matematické znalosti čtenáře (15). Příspěvatelé se v diskusi nápaditě vyhnuli i sprostému slovu *hajzl*, a to použitím označení pro dané splachovací zařízení (16) – (17) či pro značku čistícího prostředku (18). Nakonec zde uvedeme humorné označení, docela hodně užívané i v ústním vyjadřování, pro již jednou v této kapitole zmíněné sprosté slovo *vlezprdel* (19).

(14) !!!! Řádná **pikačuovina**

(15) Řeší se zase **3.14-čoviny**.

(16) To je **WC** špinavý!

(17) Oba dva estebak a eman by se měli sebrat a tahnout do **wc**...

(18) Na všechny co jsou v...**domestos wc bloku**...musejí být rodiče vskutku pyšní!

(19) **Analni alpinista** v akci :-))))

Dále se zaměříme na symboliku a možnost, jak lze také její pomocí obejít přímé vyjádření silně expresivního vulgarismu, tj. *piča/kunda*. Vulgární význam symbolu kosočtverce není třeba nijak blíže vysvětlovat. Je ale velmi neobvyklé použít výraz pro tento geometrický útvar jako náhradu za sprosté slovo (20). Podobného kosočtvercového tvaru je i logo od automobilové značky Renault, a tak fantazie některých uživatelů dopomohla vzniku této důvtipné výměny s vulgárním slovem (21) - (22). Ještě zajímavější je pak fakt, že odvozenina od výše zmíněného vulgarismu, tj. *pičovina*, byla jistě inspirací pro vznik obdobné odvozeniny od (řekněme náhradního) slova kosočtverec (23). Obdobně pak jeden uživatel vytvořil plurál, od již výše zmíněné zkratky WC suplující vulgarismus *hajzl* (24).

(20) Macháčková, ty jsi **kosočtverec s velkým, opravdu velkým P** !

(21) Angela je **kosočtverec od renaultu**....

(22) Nemohu ji nazvat jinak než co mně zprvu napadlo, ale to tu nemohu napsat, tak jen uvedu : je to **Renault**....

(23) Je tu viditelně znát jak tito lidé mají h... starosti,problémy,práce,vlastní zájmy jak vyplnit rozumněji svůj případný volný čas než se zabývat takovýma **kosočtvercovinama**!!!

(24) Tak oni si budou ještě vybírat a lukrativní ministerstva! **WC - ové**.

V poslední řadě zmíníme kreativní tvorbu přezdivek pro známé politické osobnosti, často právě vytvořené spojením jejich jména s hanlivým slovem. Jedná se zejm. o Tomia Okamuru (**25**) a Andreje Babiše (**26**).

(25) Stačilo včera na TV Barandov vidět tu sešlost, která **Pitomia** podporovala.

(26) Pan Poche je jedinej slušnej člověk kterej se dokáže postavit tě lidské kreatuře **Blišovi** a umírajícímu alkoholikovi na hradě.

V této kapitole jsme poukázali na důležitost lidské fantazie při vytváření nepřímého vyjádření či obcházení přímého vyjádření u vulgarismů. Detekovat takto promyšlený „náhradní výraz“ s častým odkazem na všeobecné znalosti či vnější podobnost může být např. z hlediska automatického zpracování vulgarismů náročný úkol.

Závěr

V úvodu naší práce zaměřující se na vulgární výrazy jsme si stanovili tři hlavní cíle. Nejdříve jsme tedy provedli průzkum a sjednotili veškerou dostupnou literaturu (od článků, přes knižní publikace, až po vysokoškolské kvalifikační práce). Pramenů však i tak nebylo mnoho, navíc se převážně zaměřovaly na vulgární mluvu, nikoliv na psanou formu vulgarismů. Jelikož jsme se nesetkali s dokumentem, který by se zabíral podobnou problematikou, jakou se zabýváme my, spatřujeme zde potenciální přínos naší práce. Dále jsme provedli kategorizaci sprostých slov dle jejich významového původu. Přestože se jedná o omezenou lexikální skupinu, naše klasifikace čítá několik kategorií, a dokonce podkategorií s příklady v závorkách.

Posledním a poněkud rozsáhlým cílem, který v podstatě obsáhl celou praktickou část práce, byla podrobná deskripce dat. Sesbírané věty z komentářů k článkům na portále www.novinky.cz jsme podrobili textové analýze za použití zvoleného značkování a nástroje QUITA. Zjistili jsme, že nejpoužívanějším vulgarismem, který se objevil ve více než 31 % všech sesbíraných případů, je *prdel*. Dále pak prvních pět nejčastějších vulgárních slov představuje přes 56 % celku. Z čehož vyplývá, že se přispívatelé ve svém vulgárním vyjadřování většinou spokojí s omezeným počtem sprostých slov. Ale setkali jsem se i s novotvory a s několika zřídka užívanými vulgarismy. Poté jsme získali odpověď na otázku, který je nejvíce aplikovaný způsob obcházení přímého vyjádření vulgárních výrazů. Téměř v 66 % případů se uživatelé uchýlili k použití tečky jako způsobu pro skrytí jejich sprostého slova. Volbu tohoto znaku připisujeme jeho nenáročnosti a rychle dostupné poloze na klávesnici. Zaznamenali jsme šest dalších hlavních strategií nepřímého vyjádření, celkový počet byl však mnohem vyšší, jelikož lidská fantazie je opravdu silným nástrojem. Všechny jednotlivé strategie jsme detailně popsali i s jejich eventuálními variantami. Věříme, že jsme tímto stanovené cíle splnili.

Na závěr bychom rádi poznamenali, že existuje potenciální příležitost navázání na naši práci. Jedná se o automatické zpracování vulgarismů, které jsme již několikrát zmínili v praktické části – většinou s upozorněním na určité úskalí detekce vulgarismu. Uznáváme, že daná problematika je docela komplexní, přesto by námi zpracovaná data mohla být usnadněním a východiskem pro další práci.

Literatura a zdroje

Diplomové práce:

HOZÁKOVÁ, Veronika. *Vulgarita u adolescentů a její motivy.* Praha, 2015. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Pedagogická fakulta. Katedra psychologie. Vedoucí práce PhDr. Irena Smetáčková, Ph.D.

ŠVESTKA, Jan. *Jazyk jako zbraň. Od kletby k nadávce. Slovní útoky a verbální ponižování.* Olomouc, 2008. Bakalářská práce. Univerzity Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce ThLic. Vladimír Šiler, Dr.

VRTKOVÁ, Radka. *Vulgarita v komunikaci mládeže v učňovském zařízení na Střední odborné škole a Středním odborném učilišti zemědělském v Horních Heřmanicích.* Olomouc, 2013. Bakalářská práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Pedagogická fakulta. Ústav pedagogiky a sociálních studií. Vedoucí práce PhDr. PaedDr. Václav Klapal, Ph.D.

Knižní publikace:

KOMÁREK, Miroslav, Oldřich ULIČNÝ a Jana JANČÁKOVÁ. *Spisovná čeština a jazyková kultura 1993: sborník z olomoucké konference: 23.-27.8.1993.* Praha: Univerzita Karlova, 1995. ISBN 80-85899-02-7.

MARYNČÁK, Richard. *Stručné dějiny nadávek a sprostých slov.* V Praze: KMa, 2007. ISBN 978-80-7309-496-6.

OBRÁTIL, Karel Jaroslav. *Kryptadia: příspěvky ke studiu pohlavního života našeho lidu.* Vyd. 2. (novodobé 1.). Praha: Paseka, 1999. ISBN 80-7185-223-6.

OUŘEDNÍK, Patrik. *Šmírbuch jazyka českého: slovník nekonvenční češtiny 1945-1989.* Praha: Volvox Globator, 2016. ISBN 978-80-7511-231-6.

REJZEK, Jiří. *Český etymologický slovník.* Voznice: Leda, 2001. ISBN 80-85927-85-3.

SATURKOVÁ, Jitka, ed. *O češtině.* Praha: Česká televize, 2007. Edice České televize. ISBN 978-80-85005-83-7.

VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie komunikace.* Vyd. 2. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-387-1.

Tiskoviny:

HUDEC, Miroslav. Nadávka je hra s nebezpečím. Když se do bytu nastěhují krávy a volové, je třeba zachovat chladnou hlavu. *Mladá fronta dnes.* 1997, 8(11), 2. ISSN 1210-1168

JEDELSKÁ, Eva. Když ministr mluví jako dlaždič. *Psychologie dnes.* Praha: Portál, 2013, 19(2), 28-31. ISSN 1212-9607.

KRAMULOVÁ, Daniela, Simona HOSKOVCOVÁ, Zdeněk SVĚRÁK a Lucie PEISERTO VÁ. Vulgarita: užíváme je rádi a stále častěji. *Psychologie dnes*. Praha: Portál, 2009, 15(1), 18-23. ISSN 1212-9607.

NEJEDLÝ, Petr. Vulgarismy v lexikálním systému i v komunikaci: Vulgarisms in the Lexical System and in the Communication. *Český jazyk a literatura*. Praha: Fraus, 2016, 66(1), 5-13. ISSN 0009-0786.

ŠMEJKALOVÁ, Martina. Válka proti superkrávám jako název knihy pro mládež?: Válka proti superkrávám (The War against Supercows) as a Title of a Book for Children and Teenagers? *Český jazyk a literatura*. Praha: Fraus, 2016, 67(1), 20-28. ISSN 0009-0786.

TVARŮŽKOVÁ, Lucie, Veronika LUDVÍKOVÁ. O hubách nevymáchaných. *Týden*. 2004, 31, 36-39. ISSN 1210-9940

VYBÍRAL, Zbyněk. Devět důvodů pro sprostá slova, nadávky a klení. *Týden*. 2004, 31, 39. ISSN 1210-9940

Internetové zdroje:

FRANČ, Vojtěch, Munír HASSAIRI. Výzkum na téma vulgarismy v ČR [online]. 2009. Dostupné z: <http://ografologii.blogspot.cz/2009/10/vyzkum-na-tema-vulgarismy-v-cr.html>

HAVRÁNEK, Bohuslav, ed. *Slovník spisovného jazyka českého*. [online]. 2011. Dostupné z: <http://ssjc.ujc.cas.cz/>

JELÍNEK, Milan, Jarmil VEPŘEK (2017). Petr Karlík, Marek Nekula, Jana Pleskalová (eds.), *CzechEncy - Nový encyklopedický slovník češtiny*. [online]. Copyright © Masarykova univerzita, Brno 2012. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/VULGARISMUS>

SKÁLOVÁ, Anna. Ku*da, pí*a, dě*ka, šu*at, mr*at, pr*el, kráva. Jazykovědec o původu vulgarismů aneb Dnes sprostá nadávka, dříve označení pro ptáka [online]. 2014. Dostupné z: <http://www.prazskypatriot.cz/kuda-pi-deka-suat-mrat-prel-krava-jazykovedec-o-puvodu-vulgarismu-aneb-dnes-sprosta-nadavka-drive-oznaceni-pro-ptaka/>

VYBÍRAL, Petr. *Čeština před kamerou (73) - A ted' srandičky a sračičky. Brut šampaňské*. [online]. 2008. Dostupné z: <https://ihttp://www.ceskatelevize.cz/ct24/nazory/1463124-cestina-pred-kamerou-73-a-ted-srandicky-a-sracicky-brut-sampanskednescz.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=43026>

English Dictionary, Thesaurus, & grammar help | Oxford Dictionaries [online]. Copyright © 2017 Oxford University Press. Dostupné z: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/vulgarism>

Dictionnaire de français Larousse. *Larousse.fr : encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne* [online]. Copyright © Larousse. Dostupné z: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/vulgarisme/82651?q=vulgarisme#81678>

Příloha

Příloha č. 1 - Frekvenční seznam užitých vulgarismů

Rank	AvgRank	FreqRank	Type	Frequency
1	1	1	prdel	535
2	2	2	hovno	140
3	3	3	posrat	121
4	4	4	srát	90
5	5	5	kurva	73
6	6,5	6	sračka	55
7	6,5	6	svině	55
8	8	7	debil	53
9	9	8	nasrat	47
10	10	9	hajzl	37
11	11	10	huba	32
12	12	11	vysrat	30
13	13	12	idiot	28
14	14	13	bordel	26
15	15	14	kokot	21
16	16	15	piča	20
17	17	16	průser	19
18	18.5	17	děvka	17
19	18.5	17	zmrđ	17
20	20	18	kretén	16
21	21	19	nasráno	14
22	22	20	debilní	13
23	23	21	zkurvit	12
24	24	22	zasraný	10
25	26	23	dement	9
26	26	23	pičovina	9
27	26	23	zkurvený	9
28	28.5	24	čurák	8
29	28.5	24	držka	8
30	30.5	25	nasraný	7
31	30.5	25	připosraný	7
32	33.5	26	čubka	6
33	33.5	26	kokotina	6
34	33.5	26	přizdisráč	6
35	33.5	26	posraný	6
36	37	27	posera	5
37	37	27	vlezdoprdel	5
38	37	27	vlezprdel	5
39	41.5	28	buzerant	4
40	41.5	28	kurvit	4
41	41.5	28	odsrat	4
42	41.5	28	parchant	4
43	41.5	28	sráč	4

44	41.5	28	svinstvo	4
45	49	29	šukat	3
46	49	29	bastard	3
47	49	29	jebat	3
48	49	29	kripl	3
49	49	29	kunda	3
50	49	29	negr	3
51	49	29	ojebat	3
52	49	29	rozesrat	3
53	49	29	rozjebat	3
54	60.5	30	šukačka	2
55	60.5	30	šulín	2
56	60.5	30	chcípnout	2
57	60.5	30	debilblok	2
58	60.5	30	kozomrd	2
59	60.5	30	mrcha	2
60	60.5	30	nasranost	2
61	60.5	30	pojebaný	2
62	60.5	30	prdelízal	2
63	60.5	30	rypák	2
64	60.5	30	sraní	2
65	60.5	30	vlezdoprdelecký	2
66	60.5	30	vlezdoprdelectví	2
67	60.5	30	zasrat	2
68	89.5	31	šoustání	1
69	89.5	31	štětka	1
70	89.5	31	buzík	1
71	89.5	31	coura	1
72	89.5	31	debilita	1
73	89.5	31	debilstán	1
74	89.5	31	dementní	1
75	89.5	31	dobroposera	1
76	89.5	31	dobrosera	1
77	89.5	31	dobroserný	1
78	89.5	31	dojebat	1
79	89.5	31	dokurvit	1
80	89.5	31	imbecilní	1
81	89.5	31	jeblý	1
82	89.5	31	jebnout	1
83	89.5	31	kokotovat	1
84	89.5	31	kurevsky	1
85	89.5	31	megadebil	1
86	89.5	31	mrčka	1
87	89.5	31	namrdáno	1
88	89.5	31	nasírač	1
89	89.5	31	ošukat	1
90	89.5	31	omrdat	1
91	89.5	31	předposraný	1

92	89.5	31	předposranost	1
93	89.5	31	příposraně	1
94	89.5	31	příposranost	1
95	89.5	31	pičus	1
96	89.5	31	posrání	1
97	89.5	31	posranec	1
98	89.5	31	prdelovat	1
99	89.5	31	prosrat	1
100	89.5	31	rozesraný	1
101	89.5	31	tlama	1
102	89.5	31	ušoustat	1
103	89.5	31	vlezdoprdelník	1
104	89.5	31	voser	1
105	89.5	31	vyšukat	1
106	89.5	31	vyjebaný	1
107	89.5	31	vyjebat	1
108	89.5	31	zašukat	1
109	89.5	31	zaprcat	1
110	89.5	31	zkurvysyn	1
111	89.5	31	zmrdivláda	1

Příloha č. 2 – Výrazy s kořenem slova „blb“ (sesbíraná data)

- 1 Kdyby se ten **.lbec** choval normalne,tak by urcite nejakou zenskou nasel,mnoukajiciho trotla nejspis opravdu zadna nechtela.
- 2 Je stejně **b.bá** jako ta naše.
- 3 To už tam máme fakt samé **bl@bce!!!**
- 4 Čím větší funkce, tím větší **b.lbec**.
- 5 Jen houšť, když jsme národ **bl.ů** tak co s Náma :D
- 6 ...prostě šaškárna, jak u **blb.čku** na dvorečku :)
- 7 **B.bí** jsou na to dost, když tohle dopustili!!!!
- 8 Kalousek se chová jako **b*bec!!!**
- 9 Si myslíte že jsme tak **b.lbí?**
- 10 tento chlap má čistí štít akorát zmlátil na rozkaz pár **pa... bl. bu**.
- 11 Ještě že mají k ruce ty **příbl**ý** studenty.
- 12 Šitner, ty jsi taková ukázková jednotka **bl*osti** - můžeš mi prozradit, který "národ" tě pasoval do role mluvčáčka?
- 13 Andrej je **b.-.b** a ty se Milošovi zas vyrovnáš v chlastu a ještě kradeš padáky a laserové zaměřovače pro tanky...
- 14 Naopak mě se líbí, protože ze sebe západ dělá dobrovolně **bl*ce** a druhá strana to má bez práce.
- 15 Už tak jsou za **b.l.b.c.e**.
- 16 Jak jste starej, tak jste
- 17 Neschopná hniloba historie "demokratů" v tomto **B ! b s k u**, pardon v Česku.
- 18 Proč tito **bl.ci** pořád útočí proti výsledkům demokratických voleb?

- 19 Zkratka si řeklo pár pokořených **b.l.bců**, že ho zničí , tak ho zkratka zničí ale i na normálního člověka už je to trochu moc !!!
- 20 Lidé se dají snadno **zblb-nout**,zmanipulovat nebo se jen nudí?!
- 21 Lidí vy jste tak **bl....bí**.
- 22 Hlavně že mají plnou hubu demokracie,a jsou **bl..** jak devítka galoš.
- 23 K čemu potom souží volby,když část **b.....ů** neumí uznat volby, které Babiš demokraticky vyhrál.
- 24 To už nezachrání, je **bl..j** ???
- 25 Babiš: já jsem úspěšný politik, ale všichni ostatní jsou **bl*ci**;
- 26 Navíc chcete referendum o EU a NATO - a to chce jen Okamura, tak proč jdete proti němu, **bl-bo-vé** ?
- 27 Je asi někde zaháčkovaná finančně že to nedoporučuje- nebo je **b.bá**.
- 28 Zde je vidět jaký **b.l.b.c.i** sedí na ministerstvech a že je to zrovna ministerstvo
- 29 Volil bych KSČM,ale to by tam nesměl být **b.l.b**.
- 30 Tak to je neschopnej **b.b**.
- 31 Asi gender **bl.bka**, která si myslí, že ji muž bude poslouchat na slovo.
- 32 Rusko jde s tím tupým **b l b e m** z KGB do pekel.
- 33 Vnitro a obrana jsou dvě "silová" ministerstva a jenom **bl*bec** by se jich zbavoval.
- 34 Že se tam ty **bl.e** nepřestěhuješ.
- 35 Držet ho v rezervaci je **bl.ost**, proto mají takové problémy a ještě kastraci, no to může vymyslet jen **bl.ec**.
- 36 Nebo jeho **bl.ost**?
- 37 Vzdělaný člověk,co proti demonstrujícím nýmandům a **bl**čkům** věcím rozmněl!!!
- 38 To jsou už ti Němci tak **zb---í**,že nesmí napsat skutečnou nár.příslušnost.
- 39 Výkřiky "Zeman do koše" může vypustit z "huby" jen **bl...**, člověk na úrovni nemusí souhlasit, ale měl by vystupovat se slušností a grácií.
- 40 Tahle sléпка je neskutečně **bl....á**
- 41 Ale že je až takovej **b.b**, tak to jsem netušil
- 42 To stejný s číňanama...je to tady na novinkách samej **bl.bec** se stejným uvažováním jako ten pseudoprezident.
- 43 Zprávy od **b|bců** pro **b|bce**:
- 44 Tak to tam stojí pravicová elita **bl.ů**,škoda,že už není dikobraz?
- 45 Je to **blb.st**, Rusko asi ví z dob dřívějších co nám poskytl nebo pomohli vyrobit.
- 46 Nebyl jsem nadšený volbou Hamáčka za předsedu ČSSD.Dnešním příklonem k vyhošťování ruských diplomatů jenom proto,že jsme"spojenci"dokazuje",že je ještě větší **b...c** než jsem si myslel.
- 47 Ten **b....** měl rezignovat už před rokem z postu předsedy vlády a vše se mohlo vyvíjet jinak,měl ho tenkrát Zeman tím čaganem vzít po té jeho duté palici a byl by klid!!!
- 48 A představte si nebýt **bl.bů** žili by jsme si jako v Rakousku.
- 49 Protože to jsou ještě větší **blbc***, než vysmívání Rusové, kteří to už zrušili!!!
- 50 I když tady se musí uznat, že takového **b.lba**, jako je Míra z Bechyně ve svých řadách nemáte....
- 51 tito dva **bl-ci** záměrně likvidují Evropu a její osazenstvo.

52 Dejte Novinky už tyhle **bl.b.ky** někam jinam, a dávejte nějaké zajímavější články konečně.

53 BIS je prošpikovaná samými **b-by**.

54 Kdyby si **bl.be...čci** tu zprávu přečetli celou a nevytrhávali z kontextu jen to co sr jim hodí tak by musrlí napsat, že se to v ČR jen tak hemží agentama tajných služeb.

55 vždyť ten **pabl....b** zlikvidoval ČSSD a ČS. za 4 roky. **Pad-....blb**.

56 Vy prazsky **bl.bouni**

57 si to vy najděte na internetu **bl..bko**

58 Oba obr **b..ci**.

59 ... jj, když je **bl*á** hlava, bolí celé tělo;-))

60 V této straně prozatím asi nejsou typičtí aparátčící a stínoví kmotrové,taky tam nebudou žádní **blbo*vé**.

61 A ZASE NĚJAKEJ **B L B E C** TADY NAPÍŠE ŽE BY DŮCHODCI NA KOLE JEZDI NEMĚLI

62 VŽDY SE NAJDE **B...C** ,KTERÉMU TO VADÍ

63 Vždy se najde **b..** který píše o něčem jiném než je článek.

64 Smutné. Napadlo mne ale jen jediné slovo. - **bl.bec...**

65 Amíci dělají z lidí neználky,ba přímo **bl....ce**.

66 A i přesto je to rozhodnutí hodno **b.l.b.a**.

67 **B-L-B-E-C-!**

68 **B.b** Jak se to říká? Nemusím si kupovat celý kravín, když si chci dát steak... :-)

69 cigánky požadovali kastraci sami... a ten jeden z **b...ců** OSN ať si všechny ty cigánské příživníky vezme k sobě

70 Máme tady polovinu **blb.ů** a polovina normálních ještě přemýšlí.

71 Dejme tomu,ale nechápu co tam dělá Pirát Bartoš,to je zase průzkum pro **b..y!!!**

72 Teď mluví další **b.b** Gazdík.

73 Stanjuru,ten umí SUPER přednášet i **.lec** pochopí že je **.lec**

74 Nezávidím dnešním **bl.ečkům** v Praze.

75 Bud byl uplne **blb*j**, nebo moc dobře vedel a sel do toho s rizikem takove udalosti/smrti.

76 Pokud Babiš půjde do vlády s ČSSD tak je pěkný podrazák a lidi co ho volili **blbxci**.

77 Jak něco tak **bl...** může být ministrem zahraničí renomované velmoci Velké Britanie.

78 Je to **lbl**.

79 Šmejdi vždy zůstanou šmej*em a **bl*ci bl*cem**.

80 Kdo by byl nekritický vůči USA,tak by asi nesměl vidět co USA v celém světě provádí za svinstva,jinými slovy **bl...c**.

81 Zdá se, že toho mozku ty máš zase nějak moc. **Bl beee**.

82 Ten co dal ten mínus to je ale **b.b** :-)

83 Singer je v první řadě totální **b.l.b** a vy mu ještě podkuřujete?

84 Tady se to konalo taky a stát ani nezchudnu, ani **nezbllb-.ul**.

85 Muslim byl propuštěn na základě příslibu,že se bude k nám vracet na soudní přelíčení,to bylo ofiko prohlášení našeho soudu,jenže z nás soudy udělaly opět **b.bce** a vymlouvají se,že není na našem území i když se -podle jeho advokáta-slíbil dostavit ať je kde chce !!!!!

- 86 U nás ti **bl.i** prodali nejen nerostné bohatství, ale u vodu, cukr, skoro všechno !!!
- 87 Máme u nás jednoho se stejnými názory jako vaše...ale to je "obecní **b*b**"!!!
- 88 Pokud kouri cca za 2 tis atd a rika tyhle ty blbosti tak je to pro me **b_b**.
- 89 kterej **bl...** to vymyslel.je nás více jak polovina která žije z ruky do pusy.abo jsou lidé kteří okradají nás a ti šetří jsou to lidé u komunistů a úředníci.
- 90 ...s nikým jiným by se takhle dlouho nemazali...je to arogantní a namyšlený **b.b...**
- 91 A těm našim **bl.bečkům**..Zvorálek,Sralbotka..to bylo hned vše jasné...
- 92 Němečtí **bl.ci** :-)
- 93 A další **bl.bci**, jim tady tu půdu a baráky prodávají.
- 94 jak ten pámbuh kroužil nad Evropou a z diravého pytle mu padali **b l b c i** tak jich pár utrousil i nad Německem a zbytek nad Prahou...
- 95 Měli mu přidat ještě víc **bl.ovi**!
- 96 No a advokátovi s ohledem na jeho názor přeji, aby se při jízdě s rodinou setkal s takovým **bl*em** jako je tento.
- 97 to je **b.l.b.**,co se pořád cpou do evropy
- 98 Nejhorší bývá srážka s **blb.em**.
- 99 První tři dny bez peněz, tak to mohl vymyslet jen **p@blb**, kterého se to netýkalo.
- 100 Čím více těch **p o b l b a n ý c h** nařízení bude, tím lépe, protože i ti zastánci, co jsou pro setrvání v EU, přijdou na to, že to je společenství pablů.
- 101 A přes ten fakt,se našlo v ČR dost **bl*ců**
- 102 Kdyby mi řekl ten **bl---** soudce že jsem mrtvá

Příloha č. 3. – Frekvenční seznam výrazu s kořenem slova „blb“

Rank	FreqRank	Type	Frequency
1	1	blbec	41
2	2	blb	31
3	3	blbý	11
4	4	blbček	6
5	5	blbost	4
6	5	pabl	4
7	6	blbka	3
8	7	zblbnout	2
9	8	blboun	1
10	8	Blbsko	1
11	8	poblbaný	1
12	8	přiblblý	1
13	8	zblblý	1